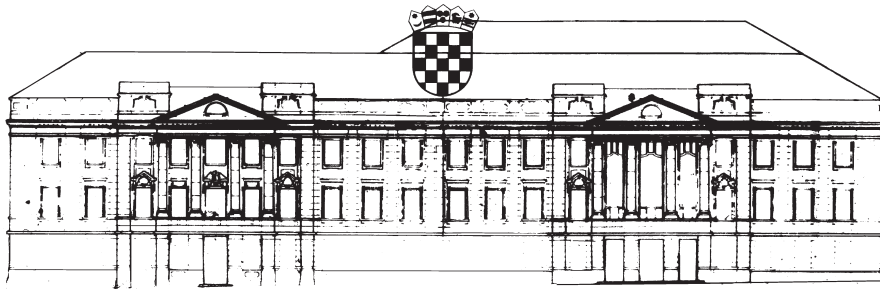

izvješća HRVATSKOGA SABORA

ISSN 1845-9404

GODINA XIX.

BROJ 484

ZAGREB, 23. VII. 2008.

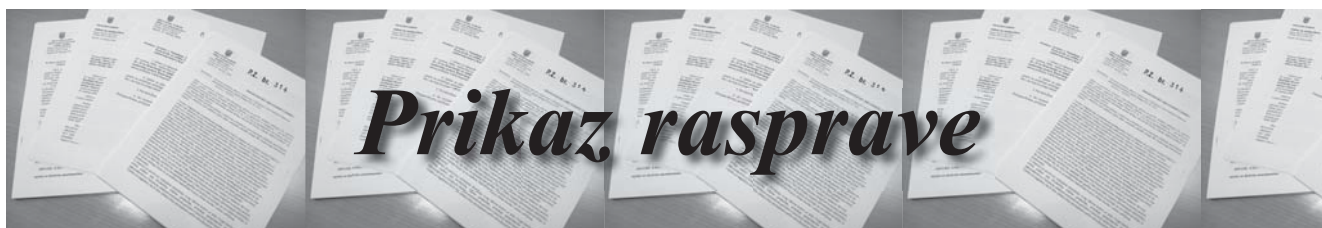
4. SJEDNICA HRVATSKOGA SABORA

ZAKON O OSOBNOM IDENTIFIKACIJSKOM BROJU

SADRŽAJ

– PRIJEDLOG I KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O SPRJEČAVANJU SUKOBA INTERESA U OBNAŠANJU JAVNIH DUŽNOSTI	3	– PRIJEDLOG I KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O DOPUNI ZAKONA O BLAGDANIMA, SPOMENDANIMA I NERADNIM DANIMA U REPUBLICI HRVATSKOJ	16
– PRIJEDLOG I KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O UPRAVNIM PRISTOJBAMA U PODRUČJU PRAVA INTELEKTUALNOG VLASNIŠTVA	5	– PRIJEDLOG ZAKONA O ZAKLADI „HRVATSKA ZA DJECU”	18
– PRIJEDLOG I KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O EKSPLOZIVNIM TVARIMA	6	– KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU PROTOKOLA O SUZBIJANJU ZAKISELJAVANJA, EUTROFIKACIJE I PRIZEMNOG OZONA UZ KONVENCIJU O DALEKOSEŽNOM PREKOGRANIČNOM ONEČIŠĆENJU ZRAKA IZ 1979. GODINE	19
– PRIJEDLOG I KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O OTPADU	7	– IZVJEŠĆE O RADU HRVATSKE AKADEMIJE ZNANOSTI I UMJETNOSTI U GODINI 2007.	21
– PRIJEDLOG I KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU EUROPSKE KONVENCIJE O NAKNADI ŠTETE ŽRTVAMA KAZNENIH DJELA NASILJA	9	– PRIJEDLOG DRŽAVNOG PEDAGOŠKOG STANDARDA PREDŠKOLSKOG ODGOJA I NAOBRAZBE; PRIJEDLOG DRŽAVNOG PEDAGOŠKOG STANDARDA OSNOVNOŠKOLSKOG SUSTAVA ODGOJA I OBRAZOVANJA; PRIJEDLOG DRŽAVNOG PEDAGOŠKOG STANDARDA SREDNJOŠKOLSKOG SUSTAVA ODGOJA I OBRAZOVANJA	22
– PRIJEDLOG I KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU PROTOKOLA O REGISTRIMA ISPUŠTANJA I PRIJENOSA ONEČIŠĆUJUĆIH TVARI UZ KONVENCIJU O PRISTUPU INFORMACIJAMA, SUDJELOVANJU JAVNOSTI U ODLUČIVANJU I PRISTUPU PRAVOSUĐU U PITANJIMA OKOLIŠA	11	– GODIŠNJE IZVJEŠĆE O RADU HRVATSKE AGENCIJE ZA TELEKOMUNIKACIJE TE O STANJU I OSTVARIVANJU NAČELA I CILJEVA REGULACIJE TELEKOMUNIKACIJSKOG TRŽIŠTA U REPUBLICI HRVATSKOJ ZA 2007. GODINU	25
– PRIJEDLOG I KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA CARINSKOG ZAKONA	12	– IZBOR TRI SUCA USTAVNOG SUDA REPUBLIKE HRVATSKE	26
– PRIJEDLOG I KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O OSOBNOM IDENTIFIKACIJSKOM BROJU	14		

PRIJEDLOG I KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O SPRJEČAVANJU SUKOBA INTERESA U OBNAŠANJU JAVNIH DUŽNOSTI

Predlagatelj: Vlada Republike Hrvatske

Oštre sankcije u slučaju korupcije ili sukoba interesa

Nakon poduže i povremeno polemične rasprave na 4. sjednici održanoj 6. svibnja 2008. godine, Sabor je prihvatio predloženi zakonski tekst. Njime se propisuje rad Povjerenstva, utvrđuju sankcije u slučaju sukoba interesa te ograničava članstvo dužnosnika u nadzornim i upravnim tijelima trgovačkih društava i javnih poduzeća. Prilikom glasovanja Vlada je prihvatila više amandmana kojima se preciziraju pojedine odredbe, te dodatno zaoštavaju predložene novčane sankcije. Predlagatelj je ovaj zakonski tekst uputio po hitnom postupku.

O PRIJEDLOGU

Uvodno obrazloženje podnijela je potpredsjednica Vlade **Đurđa Adlešić**. Ocijenila je da se predloženim zakonskim tekstom namjeravaju podići demokratski i etički standardi, te potvrditi da je politika ozbiljan posao. Preciznim propisivanjem postupka prijavljivanja imovine dužnosnika i ograničavanjem njihovog članstva u nadzornim odborima, želi se ujedno korupciju svesti na najmanju moguću mjeru. Zaoštrene su i sankcije u slučaju utvrđivanja sukoba interesa javnih dužnosnika, a objav-

ljivanje se omogućuje i bez suglasnosti dužnosnika. Ujedno se bez podnošenja izvješća ne može primiti plaća, upozorila je potpredsjednica Vlade. Istaknula je da podaci o stečenoj imovini obuhvaćaju nekretnine, pokretne veće vrijednosti, vozila, plovila, zrakoplove, radne strojeve, lovačko oružje, umjetnine, nakit, vrijednosne papire, poslovne udjele i dionice, štednju veću od jednogodišnjeg neto prihoda dužnosnika, ali i dugove, preuzeta jamstva, prihode od autorskih, patentnih i ostalih intelektualnih vlasništva, sve ostale prihode i dugovanja, te preuzeta jamstva i ostale obveze.

Prijedlog zakona predviđa da dužnosnici mogu biti članovi najviše u dva nadzorna odbora trgovačkih društava, osim ako zakonom nije određeno da je dužnosnik član nadzornog odbora po položaju. Dužnosnik u tom slučaju ne prima nikakvu naknadu za članstvo, osim za putne i druge troškove. Predloženim tekstom utvrđuje se i sastav Povjerenstva za odlučivanje o sukobu interesa, a kako bi se utvrdila što veća samostalnost ovog tijela izmijenjeno je više odredbi. Značajnim je ocijenila i činjenicu da se predsjednik Povjerenstva bira iz reda ugled-

nih javnih djelatnika te ne smije biti član nijedne političke stranke. Navodeći i obrazlažući unutrašnji ustroj i ovlasti ovoga tijela, potpredsjednica Adlešić zaključila je da će rasprava i amandmani koji su već počeli pristizati, pomoći da predloženi tekst bude što kvalitetniji.

RADNA TIJELA

O predloženom zakonskom tekstu očitovala su se i nadležna radna tijela Sabora. **Odbor za zakonodavstvo** dao je potporu donošenju Zakona, ne protiveći se prijedlogu da se primjeni hitni postupak. Na tekst Konačnog prijedloga Odbor nije iznio primjedbi. „Zeleno svjetlo” uslijedilo je i na ostalim sjednicama: **Odbora za pravosuđe**, **Odbora za Ustav**, **Poslovnika i politički sustav** te **Odbora za europske integracije**.

RASPRAVA

Uslijedila su izlaganja predstavnika parlamentarnih klubova, a prvi se za riječ javio zastupnik **Antun Kurušec (HSL)**, iznijevši stavove u ime **Kluba zastupnika HSL/HSU-a**. Uvodno je podsjetio i na ranije inicijative koje su stizale iz

Kluba zastupnika HSLŠ-a, a kojima se željelo ograničiti i smanjiti broj dužnosnika u raznim upravnim i nadzornim odborima trgovačkih društava i ustanova. Pozdravio je najavljena ograničenja u tom pogledu, te zatražio da temeljni preduvjet za članstvo u nekom odboru bude stručnost, nezavisnost i svijest o osobnoj odgovornosti. Budući da se predloženim tekstom jasno utvrđuju norme i ograničenja, ocijenio je da u nastupajućem periodu neće biti toliko nedoumica oko utvrđivanja imovine državnih dužnosnika. Pozitivna činjenica je i otvorenost prema javnosti, jer građani koji pune državni proračun imaju pravo nadzirati eventualne propuste i na ovom području, zaključio je zastupnik Korušec.

Zastupnik dr.sc. **Andrija Hebrang** iznio je stavove i ocjene u ime **Kluba zastupnika HDZ-a**. Uvodno je iznio pojedine statističke pokazatelje kojima se prati stupanj korupcije i sankcije u ostalim europskim zemljama. Analizirajući postojeće podatke može se ocijeniti da se situacija u Hrvatskoj ipak pomalo popravlja. Međutim, ne trebamo biti zadovoljni sadašnjim stanjem, već nastojati ukloniti uočene slabosti na koje je ukazivala i udruga Transparency International. Ipak, treba voditi računa da se situacija i mjesto na ljestvici utvrđuje na temelju dojma građana, jer nema pouzdanih znanstvenih istraživanja. Analizirajući pojedine novine u predloženom zakonskom tekstu, podržao je što se jasno definiraju pojedine situacije prilikom utvrđivanja imovine državnih dužnosnika. Korisnom je ocijenio i činjenicu da se javno objavljuju odluke Povjerenstva.

Govoreći u ime **Kluba zastupnika HDSSB-a**, zastupnik **Boro Grubišić** uvodno se osvrnuo i na dosadašnju navalu dužnosnika u brojne nadzorne i upravne odbore. Upozorio je ujedno da se propusti, zloporabe i eventualni kriminal moraju pratiti i izvan političkih krugova, analizirajući istovremeno i pojedinosti

vezane uz skupštinu jednog trgovačkog društva u Slavonskom Brodu. Predložio je da se striktno precizira termin „drugi troškovi“, vezano uz naknadu dužnosnika koji su po položaju članovi pojedinih tijela. Ne bi bilo dobro da se pod tom formulacijom, primjerice, može pripremati „janjetina ispod peke“, zaključio je zastupnik Grubišić.

Zastupnik **Damir Kajin** koji je govorio u ime **Kluba zastupnika IDS-a**, ocijenio je da bi predloženi tekst bio dobar za jednu reviziju pretvorbe kod određenog broja ljudi koji su „goli i bos“, stekli velike vrijednosti. Danas im ni to nije dosta, već žele preuzeti i vlast, te očekuju pri tome i podršku sindikata. Govorio je zatim o situaciji u Istri, koju najbolje poznaje, upozoravajući da su brojni raniji socijalistički direktori „preko noći“ postajali vlasnicima vrijednih nekretnina. Založio se za javno objavljivanje imovine državnih dužnosnika, uključujući i transparentne izvore novca koji je poslužio za kupnju dionica i sudjelovanje u procesu pretvorbe i privatizacije. Ovu je proceduru potrebno obaviti prije ulaska Hrvatske u Europsku uniju, jer nakon toga život naprosto kreće iz početka, zaključio je zastupnik Kajin.

Zastupnik **Nenad Stazić** iznio je ocjene u ime **Kluba zastupnika SDP-a**, te uvodno zatražio precizno definiranje kolizije, odnosno situacije kada se sukobljavaju javni i privatni interesi. Potrebna je redovita i striktna prijava i kontrola imovine državnih dužnosnika, jer se takvim postupkom može usporediti imovno stanje na početku i kraju mandata. Upozorio je zatim na pojedine propuste i dvojbe oko utvrđivanja članova Povjerenstva, kao i na niz podataka koje je vezao uz korupciju u politici – od kupovine vijećničkih mandata, do pojedinih koruptivnih situacija u političkoj praksi. Ocijenio je da bi opozicija trebala nadzirati postojeću vlast te da se predloženim tekstom zapravo sprječava

takva kontrola. Zbog navedenih slabosti Klub zastupnika SDP-a nikada neće glasovati za ovako predloženi zakon, zaključio je zastupnik Stazić.

Nakon izlaganja zastupnika Stazića, potpredsjednica Vlade **Đurđa Adlešić** rezimirala je pojedine ocjene i prijedloge koji su se iskristalizirali tijekom rasprave. Potom je uslijedila pojedinačna rasprava. O predloženom zakonskom tekstu prvo su govorili nezavisni zastupnici. Zastupnik dr.sc. **Ivo Josipović (nezavisni)** upozorio je da glavni cilj predloženoga teksta ne bi trebao biti promjena sastava Povjerenstva, već bi primarno trebalo težiti bitnim sadržajnim promjenama. Zakonskim se prijedlogom ne treba utvrđivati kaznenopravni mehanizam vezan uz novčane kazne, već precizno prepoznati i utvrditi postojanje sukoba interesa što je i najveća kazna za političara. U svakom slučaju, trebalo je uložiti više napora da dobijemo što kvalitetniji tekst kojim se regulira ova važna materija, zaključio je zastupnik Josipović. Zastupnik **Dragutin Lesar (nezavisni)** upozorio je da bi trebalo preciznije obuhvatiti sve dužnosnike na koje se odnose predložene zakonske odredbe. Tako je, primjerice, upozorio i na podatak da su izostavljeni rukovodeći ljudi u Hrvatskom zavodu za zdravstveno osiguranje. Ukoliko se pak želi postići depolitizacija samoga Povjerenstva, onda bi u njegove redove trebalo uključiti isključivo ugledne vanjske članove, a ne saborske zastupnike. Predložio je da se utaje imovine sankcionira na temelju porezne stope zatajene imovine, a ne novčanim kaznama koje su često simboličke naravi.

Uslijedila su zatim izlaganja i zastupnice **Ingrid Antičević-Marinović (SDP)**, te zastupnika **Krunoslava Markovinovića (HDZ)**, i **Arsena Bauka (SDP)**.

U pojedinačnoj raspravi sudjelovali su: **Brankica Crljenko (SDP)**, **Vladimir Šišljagić (HDSSB)**, **Boro**

Grubišić (HDSSB), Bruno Kurelić (SDP), Željko Jovanović (SDP) i Marin Brkarić (IDS).

U ime **Kluba zastupnika SDP-a** u petominutnoj raspravi govorio je **Nenad Stazić (SDP)**. Kazao je kako je vrlo opasna korupcija povezana s politikom, a taj vid korupcije predloženi Zakon neće suzbiti, jer će nestati svaka kontrola za vladajuću garnituru.

U ime **Kluba zastupnika HDSSB-a** dr.sc. **Vladimir Šišljagić (HDSSB)** kazao je da taj Klub podržava izmjene i dopune Zakona o sprječavanju sukoba interesa. Jednako se, u ime **Kluba zastupnika IDS-a** očitovao **Damir Kajin (IDS)**.

Državni tajnik Središnjeg državnog ureda za upravu **Antun Palarić** dao je završni osvrt.

Protiv korupcije potrebno je stvarati instrumente za borbu i zakonske pretpostavke za njezino iskorijenjivanje ili uklanjanje iz dominantnih društvenih i političkih procesa, ustvrdio je Palarić.

OČITOVANJE O AMANDMANIMA

U nastavku rada, zastupnici su se očitovali o amandmanima na predloženi zakonski tekst. Prihvaćen je prvi amandman kojega je podnio zastupnik **Dragutin Lesar (nezavisni)**. Njime se u članku 1. stavku 1. iza alineje 21. dodaje novi tekst, te se i rukovodeći ljudi u HZZO obuhvaćaju ovim Zakonom. Prihvaćen je i prvi od amandmana koje je uputio zastupnik dr.sc. **Ivo Josipović (nezavisni)**. Predložio je da se u stavku 1. alineja 23. briše odredba kojom

se kao dužnosnici određuju rektori i prorektori sveučilišta, jer se time narušava autonomija sveučilišta. Prihvaćen je i amandman kojega je uputio zastupnik **Vlatko Podnar (SDP)**. I ovim se amandmanom preciziraju odredbe o tome tko je sve dužnosnik. U ovom slučaju radi se o izmjenama vezanim uz članak 1. stavak 1. alineja 32., te se iza riječi „predsjednici“, dodaje i „članovi“. Zastupnik je istaknuo da i članovi uprava trgovačkih društava raspolažu velikim sredstvima, pa se predložene odredbe trebaju odnositi i na njih.

Zatim je prihvaćen i slijedeći amandman zastupnika **Lesara**. Usvojen je prijedlog da se u članku 2. stavku 5., iza riječ „ili drugog tijela“ dodaju riječi: „povratom imovine stečene u postupku denacionalizacije“. Predsjedavajući je zatim naglasio da su svi prihvaćeni amandmani postali sastavnim dijelom zakonskog teksta.

Nije, međutim, prihvaćen drugi amandman kojega je uputio zastupnik **Josipović**, budući da je Vlada predložene formulacije kanila tek djelomično prihvatiti. Budući da predlagatelj nije bio nazočan u sabornici, pristupilo se glasovanju. Zastupnici nisu prihvatili predloženu izmjenu. Nije prihvaćen ni slijedeći amandman kojega je podnio zastupnik **Josipović** jer bi to, prema ocjeni predlagatelja, dodatno povećalo postojeću administraciju. Prihvaćen je, međutim, njegov amandman kojim se precizira članak 4. Posljednja tri amandmana zastupnika **Josipovića** nisu prihvaćena, jer je ocijenjeno da su kvalitetnija ona rješenja koje je predložila Vlada u

svom tekstu. Radi se o formulacijama kojima se regulira izbor predsjednika i članova Povjerenstva, te utvrđuju okolnosti podnošenja žalbe Vrhovnom sudu Republike Hrvatske u spornim situacijama.

Usvojen je zatim i posljednji amandman kojega je uputio zastupnik **Lesar**. Podnositelj je ocijenio, a Vlada prihvatila amandman da su predložene novčane sankcije iz članka 7. preblage, te ih treba udvostručiti. Utvrđeno je zatim da je potrebno provesti raspravu i o amandmanima koje je uputila Vlada jer su podneseni nakon završetka rasprave o konačnom prijedlogu zakona. Predlagatelj je, naime, i predložene izmjene, obrazložio potrebom da se preciznije propišu i provedu okolnosti obustave dijela neto mjesečne plaće, u slučaju izricanja sankcije. Izmjenama je predloženo da odluka Povjerenstva postaje izvršna dostavom dužnosniku te se dostavlja na provedbu službi koja obavlja obračun plaće. S obzirom na to da se predlaže i dodavanje novog stavka u članku 7. Konačnog prijedloga zakona, potrebno je odgovarajuće izmijeniti numeraciju stavaka tog članka.

Predstavnica predlagatelja i potpredsjednica Vlade **Đurđa Adlešić** obrazložila je podnesene amandmane podnositelja, a zatim se pristupilo glasovanju kojim su amandmani prihvaćeni.

Glasovalo se 9. svibnja 2008. godine. Predloženi zakon, zajedno s usvojenim amandmanima, prihvaćen je većinom glasova: 77 „za“, 2 „suzdržana“ i 2 glasa „protiv“.

V.Ž; I.Č.

PRIJEDLOG I KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O UPRAVNIM PRISTOJBAMA U PODRUČJU PRAVA INTELEKTUALNOG VLASNIŠTVA

Predlagatelj: Vlada Republike Hrvatske

Hrvatski sabor je 14. svibnja 2008. na dnevnom redu imao Prijedlog i Konačni prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o

upravnim pristojbama u području prava intelektualnog vlasništva.

Predloženi Zakon mijenja se i dopunjava u smislu uvođenja pla-

ćanja upravnih pristojbi nastalih kao posljedica novih instituta koje predviđa nova legislativa. Postiže se i potrebna usklađenost s novim

zakonodavstvom i ostvaruju preduvjeti za njihovu primjenu, a time i potpuna usklađenost s pravnom stečevinom Europske unije u području prava intelektualnog vlasništva.

Odbor za obrazovanje, znanost i kulturu kao zainteresirano radno tijelo podupire donošenje Zakona.

U ime **Kluba zastupnika HDZ-a** govorio je **Nevio Šetić (HDZ)**. Istaknuo je da Klub zastupnika HDZ-a podržava donošenje Zakona.

U ime **Kluba zastupnika SDP-a** govorila je **Ingrid Antičević-Marinović (SDP)**, kazavši kako Klub zastupnika podržava donošenje Zakona.

U pojedinačnoj raspravi govorio je **Damir Sesvečan (HDZ)**.

Zastupnici su 16. svibnja 2008. sa 110 glasova „za” i 2 „suzdržana” donijeli Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o upravnim pristojbama u području prava intelektualnog vlasništva.

I.Č.

PRIJEDLOG I KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O EKSPLOZIVNIM TVARIMA

Predlagatelj: Vlada Republike Hrvatske

Preuzimaju se europske norme u području pirotehnike

Hrvatski sabor je na 4. sjednici 27. svibnja 2008. hitnim postupkom razmatrao i zaključio raspravu o Prijedlogu i Konačnom prijedlogu zakona o izmjenama i dopunama Zakona o eksplozivnim tvarima. Ovim se zakonskim prijedlogom preciznije uređuje kategorizacija i promet pirotehničkih sredstava. Također se preciznije definiraju neki pojmovi u Zakonu i rješavaju nedorečenosti koje su se pojavile u njegovoj dosadašnjoj primjeni.

O PRIJEDLOGU

Ovaj je zakon predložen radi usklađivanja s Direktivom 2007/23 Europskog parlamenta i Vijeća donesenom nakon Zakona o eksplozivnim tvarima. Zakonom se preciznije uređuje kategorizacija i promet pirotehničkih sredstava. Nova kategorizacija pirotehničkih sredstava prema razini opasnosti izrađena je kako bi se osigurala visoka razina zaštite ljudskog zdravlja i javne sigurnosti. Sukladno spomenutoj Direktivi, utvrđene su starosne granice za prodaju tih proizvoda potrošačima,

osobe koje mogu rukovati različitim kategorijama pirotehničkih sredstava kao i vrijeme za njihovu uporabu i promet. U području pirotehnike preuzimaju se europske norme te se provjera sukladnosti osim ovoga Zakona temelji i na drugim propisima (Zakon o tehničkim zahtjevima za proizvode i ocjeni sukladnosti). Novina ovoga Zakona je ukidanje nabavne dozvole za eksplozivne tvari, odnosno za nabavu eksplozivnih tvari više nije potrebno odobrenje nadležne policijske uprave. Preciznije je definiran pojam „pružno skladište” na način da dozvoljava skladištenje pirotehničkih sredstava u najvećem iznosu od 60 kg neto pirotehničke smjese ovisno o veličini priručnog skladišta. Preciznije se definira pojam „pirotehničko sredstvo”, a jasnije je definiran postupak i način izvođenja glasnog pucnja (mjesto i vrijeme i dr.). Također se propisuje za koje osobe se smatra da su osposobljene za rad s eksplozivnim tvarima, a koje moraju obaviti dodatno osposobljavanje. Smanjena je dobna granica sa 18 na 16 godina za kupnju pirotehničkih sredstava razreda II, i dozvoljena kupnja

pirotehničkih sredstava razreda III, T1 i P1 samo osobama starijima od 18 godina, što je u skladu sa spomenutom Direktivom Europskog parlamenta i Vijeća.

RADNA TIJELA

Donošenje ovog Zakona poduprla su nadležna radna tijela – **Odbor za zakonodavstvo, Odbor za unutarnju politiku i nacionalnu sigurnost** te **Odbor za europske integracije**.

RASPRAVA

Na sjednici Hrvatskoga sabora o predloženom zakonu govorio je državni tajnik Ministarstva unutarnjih poslova **Ivica Buconjić**. Smatra da treba podržati predloženi zakonski tekst kojim će se osigurati veća razina zaštite ljudskog zdravlja i javne sigurnosti, i precizno propisati način korištenja i prometa pirotehničkim sredstvima.

Klub zastupnika HDZ-a predlaže da se prihvati ovaj zakonski prijedlog, prenio je **Branko Kutija**.

Uz nekoliko pitanja i jedan prijedlog **Klub zastupnika HNS-a**

podržat će ovaj Zakon, ustvrdio je **Goran Beus Richembergh**. Zastupnika je zanimalo bi li Europska unija imala nešto protiv da u našem zakonodavstvu pooštrimo kriterije koji se odnose na starosnu dob glede rukovanja pirotehničkim sredstvima. Razlog valja tražiti u brojnim nesrećama mladih ljudi u rukovanju pirotehničkim sredstvima. Prema predloženom zakonu odobrenje za izvođenje glasnog pucanja nije potrebno ako se glasno pucanje izvodi sa startnim streljivom i pirotehničkim sredstvima I. razreda. S obzirom na saznanje što sve spada u I. razred pirotehničkih sredstava i iskustvo da

se uglavnom koriste sredstva iz II. i III. razreda, osobito u vrijeme pojedinih blagdana, zastupnik je upitao predstavnika predlagatelja vjeruje li doista da u ovom slučaju neće biti kršenja zakona, i što će se učiniti ako do toga dođe. U preciziranju ove zakonske odredbe (članak 14.) drži da su preskočeni neki elementi spomenute Direktive pa predlaže da se isti ugrade.

Klub zastupnika HSS-a podržat će ovaj zakonski prijedlog jer kvalitetno poboljšava postojeća rješenja, a čije su manjkavosti uočene tijekom dosadašnje primjene ovoga Zakona, podvukao je **Stanko Grčić**.

Klub je mišljenja da postoji dovoljno prostora da se pojedina problematika iz zakona kvalitetno uredi ne samo proceduralno nego i jednostavnijim podzakonskim propisima koji su u nadležnosti ministra unutarnjih poslova.

U pojedinačnoj raspravi sudjelovao je samo **Šimo Đurđević (HDZ)**.

Zastupnici su, hitnim postupkom, 30. svibnja 2008. godine, jednoglasno, sa 121 glasom „za”, donijeli Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o eksplozivnim tvarima.

J.Š.

PRIJEDLOG I KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O OTPADU

Reciklažna dvorišta u gradovima i općinama

Hrvatski je sabor na 4. sjednici 29. travnja raspravljao o ovom zakonskom prijedlogu. Predloženim izmjenama i dopunama, Zakon o otpadu će se u potpunosti uskladiti s odredbama više naših propisa i s EU propisima u vezi s gospodarenjem otpadom.

O PRIJEDLOGU

Zakonski je prijedlog uvodno, u ime predlagatelja, obrazložio dr.sc. **Nikola Ružinski**, državni tajnik Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva. Više je razloga zbog kojih je potrebno donijeti Zakon. S obzirom na to da su Zakonom o zaštiti okoliša drukčije uređena pojedina pitanja vezana uz inspekciju zaštite okoliša, potrebno je s odredbama toga Zakona uskladiti odredbe Zakona o otpadu. Na temelju Zakona o otpadu usvojena

je naša državna Strategija gospodarenja otpadom, zatim Plan gospodarenja otpadom, te su doneseni brojni provedbeni propisi čija uspješna primjena također zahtijeva da se u Zakonu otklone pojedine nejasnoće. U međuvremenu je donesen veći broj posebnih propisa s kojima također valja uskladiti pojedine odredbe Zakona o otpadu (s Prekršajnim zakonom u dijelu koji se odnosi na kaznene odredbe i na podnošenje optužnog prijedloga, a sa Zakonom o lokalnoj područnoj (regionalnoj) samoupravi u vezi s pojmom „veliki grad” i vezano uz prestanak važenja odredbi toga Zakona koje se odnose na poglavarstva županije, grada i općine). Prijedlogom se u cijelosti usklađuje hrvatsko zakonodavstvo s EU – propisima u pitanjima gospodarenja otpadom te jasnije određuju zakonski temelji za učinkovitu provedbu većeg broja provedbenih pro-

pisa kojima je uređeno gospodarenje posebnim vrstama otpada.

Svi gradovi i općine ubuduće bi morali imati reciklažna dvorišta, a brigu o prikupljanju podataka o onečišćivačima te vrsti i količini otpada vodit će Agencija za zaštitu okoliša – tek su neke od novina ovoga zakonskog prijedloga. Izmjene predviđaju i decentralizaciju poslova zaštite zraka i okoliša, te se za te poslove više ne bi brinuli uredi državne uprave, nego upravni odjeli nadležni za zaštitu okoliša u županijama i u Gradu Zagrebu. Također, vezano uz prijenos nadležnosti je i prijavljivanje podataka o otpadu po novom objedinjenom sustavu registra onečišćavanja okoliša, kako je uređeno Zakonom o zaštiti okoliša, a što je dosad prema Zakonu o otpadu bio Katastar otpada. Zakonom se propisuju međusobni odnosi svih koji su u lancu odgovornih za

gospodarenje otpadom. Precizirani su i krajnji zakonski rokovi (do 31. prosinca 2008. godine), do kada su Grad Zagreb, te svi ostali gradovi i općine dužni na svojem području postaviti odgovarajuće spremnike i osigurati gradnju reciklažnog dvorišta za odvojeno prikupljanje otpada u gospodarenju komunalnim otpadom, sukladno ovom Zakonu, te osigurati gradnju najmanje jednog reciklažnog dvorišta za građevinski otpad.

RADNA TIJELA

Uz pet amandmanskih prijedloga kojima se nomotehnički uređuju izričaji, **Odbor za zakonodavstvo** podupro je donošenje Zakona i nije se protivio prijedlogu za hitni postupak. U raspravi u **Odboru za zaštitu okoliša** vezanoj uz dinamiku donošenja propisa kojima je regulirana problematika zaštite okoliša te donošenje triju izmjena Zakona o otpadu u protekle četiri godine, čulo se mišljenje kako se prvo trebalo pristupiti izradi krovnog zakona – Zakona o zaštiti okoliša, a tek potom Zakona o otpadu. Od predstavnika predlagatelja zatražena je informacija o aktivnostima koje se provode u vezi s otvaranjem pregovora u poglavlju 27. Okoliš. Odbor je predložio Saboru da donese zakon, a na tekst Konačnog prijedloga podnio je amandman kojim se njegov članak 50. usklađuje s odredbom članka 13.

Donošenje Zakona predložio je i **Odbor za lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu**.

Odbor za europske integracije konstatirao je da je konačni tekst zakonskog prijedloga usklađen s pravnom stečevinom EU te da ispunjava obveze iz Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju.

ZASTUPNIČKI AMANDMANI

Amandmanske prijedloge na tekst Konačnog prijedloga zakona podnijele su i dvije zastupnice – dva

amandmana **Marijana Petir (HSS)**, a tri **Mirela Holy (SDP)**.

RASPRAVA

Spalionice

Više je razloga zbog kojih **Klub zastupnika SDP-a** neće podržati donošenje ovoga Zakona, rekla je dr. sc. **Mirela Holy**. U obrazloženju se navodi nužnost usklađivanja Zakona o otpadu sa Zakonom o zaštiti okoliša, Prekršajnim zakonom, Zakonom o lokalnoj i područnoj samoupravi te strateškim i planskim dokumentima, a ne samo s Direktivom EU, primijetila je Holy. Logika zakonodavnog procesa nalaže, kaže, da prvo sukladno pravnoj stečevini EU budu promijenjeni i izglasani krovni zakoni u nekom području (ovdje Zakon o okolišu), a tek nakon toga se donose sektorski zakoni, s njim usklađeni. U tom slučaju ne bi se u Hrvatskom saboru svake godine raspravljalo o jednim te istim zakonima, pa tako i o Zakonu o otpadu, koji se usklađuje s pravnom stečevinom EU od 2004. godine – sada već četvrti put. Napominje da EU priprema okvirnu smjernicu o otpadu i njezino se donošenje očekuje do kraja 2008. pa shodno tome u procesu pridruživanja valja opet mijenjati Zakon o otpadu. U svjetlu tih činjenica predložene izmjene u ovom su trenutku nepotrebne, podvlači zastupnica. Klub neće podržati zakon, uz ostalo, jer je netransparentan u odnosu na postupak donošenja i provedbe podzakonskih akata. (Nisu razvidni razlozi odustajanja od sustava gospodarenja otpadom kao iznimno vrijednim resursom i prihvaćanje modela zbrinjavanja otpada spaljivanjem. Brine je što se izmjene Zakona donose kako bi se povećala i olakšala mogućnost gradnje spalionica komunalnog otpada, što je u suprotnosti s hijerarhijom gospodarenja otpadom i ide naruku „spaljivačkom lobiju”

koji se zalaže za izgradnju spalionica radi lakog ostvarivanja profita. Predložene izmjene ne idu u smjeru uspostave efikasnog sustava gospodarenja otpadom, već se povode logikom spaljivanja otpada. Recikliranje komunalnog otpada nije dobro uređeno i osigurano, odredbe o reciklažnim dvorištima formalne su, a ne stvarne. Zakon ne regulira obvezu korištenja za okoliš najprihvatljivih i najsuvremenijih tehnologija termičke obrade otpada, što otvara golem prostor za manipulaciju i brzu zaradu raznoraznim špekulantima.

Klub zastupnika HDZ-a će podržati ovaj Prijedlog, rekao je **Krunoslav Markovinić**, i upozorio na potrebu bolje kontrole reciklažnog otpada s obzirom na činjenicu da sve češće nestaju vrijedne sekundarne sirovine.

Odvojeno prikupljati i zbrinjavati komunalni otpad

Klub zastupnika IDS-a podržat će donošenje ovoga Zakona, ali drži da je za njegovo provođenje bitno odrediti prioritete i osigurati novac, rekao je **Damir Kajin**. Velika većina jedinica lokalne samouprave, poglavito županije, ne raspolažu s puno novca i stoga je teško postići konsenzus za jedan svežupanijski projekt zbrinjavanja otpada. Ovaj zakonski prijedlog uređuje obvezu Grada Zagreba, gradova i općina vezano uz postavljanje odgovarajućih spremnika i osiguranje gradnje reciklažnog dvorišta za odvojeno prikupljanje otpada u gospodarenju komunalnim otpadom, te osiguranje gradnje najmanje jednog reciklažnog dvorišta za građevinski otpad. Drži da bi mogao nastati problem u provedbi te zakonske odredbe, jer jedno je kada se takav standard postavlja pred gradove Zagreb, Rijeku, Split pa i Pulu, a drugo kada su u pitanju općine koje imaju godišnje tek nekoliko milijuna kuna prihoda. Oprezan valja biti i s novopredloženim novčanim kaznama za

prekršaje. Prema članku 50. novčanom kaznom od 100.000,00 do 500.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj grad, odnosno općina, koji plan gospodarenja otpadom ne uskladi sa županijskim planom, ne donese plan gospodarenja otpadom sukladno ovom Zakonu, neodgovorno – suprotno odredbama ovog Zakona gospodari komunalnim otpadom itd. Kada bi se dosljedno primjenjivao Zakon, takva bi odredba zasigurno pogodila svaku drugu općinu i grad u Hrvatskoj, upozorava Kajin.

Dragutina Lesara (nezavisni) zanimalo je, među ostalim, je li Hrvatska spremna već sada zakonom propisati godinu od koje bi bilo obvezatno prikupljanje i zbrinjavanje komunalnog otpada na način da se odvojeno prikuplja staklo, plastika, metal, informatička oprema, baterije, jednom riječju sve što je sirovina, a ne smeće.

U pojedinačnoj raspravi su još sudjelovali: **Petar Mlinarić (HDZ)**, **Tomislav Vrdoljak (HDZ)**, **Anđelko Mihalić (HDZ)**, **Božica Šolić (HDZ)**, **Krešimir Gulić (HDZ)**, **Boris Matković (HDZ)** i **Boro Grubišić (HDSSB)**.

U zaključnom osvrtu dr. sc. **Nikola Ružinski** odgovarao je na primjedbe zastupnika, poglavito Kluba zastupnika SDP-a. Na primjedbu zašto se s izmjenom zakona ne čeka nova direktiva EU o otpadu, podsjeća da je Hrvatska u sustavu pregovora sa EU prošla kroz analitički pregled i čeka otvaranje poglavlja o zaštiti okoliša te se mora u tom području uskladiti sa svim dijelovima pravnih stečevina EU koji su danas zastupljeni. A kada se govori o neadekvatnom gospodarenju otpadom i kako ne rade centri za gospodarenje otpadom, zaboravlja se da se kroz Fond za zaštitu okoliša ovog časa sanira 298 odlagališta otpada. Napomenuo je kako se nigdje u zakonu ne govori da se spalionice moraju graditi u svakom gradu, nego samo jedna, u Zagrebu, te jedna za spaljivanje opasnog otpada. Hrvatska je jedna od rijetkih zemalja u Europi koja reciklira papir, gume, ambalažu, automobile i elektrouređaje.

Na sjednici 9. svibnja, zastupnici su glasovali o zakonskom prijedlogu. Najprije se državni tajnik Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva **Davor Mrduljaš** očitovao o podnesenim aman-

dmanima. U cijelosti je prihvatio sve amandmane Odbora za zakonodavstvo, a djelomično na članak 27. (s tim se složio predstavnik Odbora), amandmanski prijedlog Odbora za zaštitu okoliša. Također i dva amandmana zastupnice Mirele Holy (članci 1. i 8.), ali ne i amandman na članak 49. Uz konstataciju da u postojećim prilikama nije moguće provesti zatraženo nije prihvatio niti dva amandmana zastupnice Marijane Petir (članci 10. i 60.). Zastupnica je povukla amandmane naglasivši kako je samo željela potaknuti Vladu da krene u rješavanje problema siromašnih koji će biti zakinuti uređivanjem mogućnosti po kojoj Grad Zagreb, grad i općina za komunalni otpad iz kućanstva kao kriterij količine mogu primijeniti jedinicu mase ili volumen otpada ili broj članova kućanstva. Zastupnici su glasovanjem potvrdili Vladin stav o svim podnesenim amandmanima.

Nakon toga Hrvatski je sabor prihvatio Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o otpadu (86 „za”, 31 „suzdržan” i 2 „protiv”) korigiran prihvaćenim amandmanima.

J.Š.

PRIJEDLOG I KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU EUROPSKE KONVENCIJE O NAKNADI ŠTETE ŽRTVAMA KAZNENIH DJELA NASILJA

Zaštititi položaj žrtava

Na ovoj sjednici Sabor je – hitnim postupkom – ratificirao ovaj međunarodni ugovor, koji je Republika Hrvatska potpisala još u travnju 2005. Potvrđivanjem Europske konvencije naša zemlja se pridružila krugu država koje u okviru svoga zakonodavstva nastoje zaštititi položaj žrtava kaznenih djela nasilja počinjenih s namjerom. Za donošenje predloženog Zakona izjasnili su se i vladajući i oporba, a sudioni-

ci rasprave na sjednici 15. svibnja založili su se za što skorije donošenje Zakona o naknadi štete stradalim osobama.

O PRIJEDLOGU

Obveza ratifikacije Europske konvencije predviđena je Nacionalnim programom za pristupanje Republici Hrvatske EU, a proizlazi iz pregovaračkog stajališta poglavlja 24. „Pravda, sloboda i sigurnost”, poja-

snila je na sjednici **Marina Dujmović-Vuković**, državna tajnica Ministarstva pravosuđa. Većina država članica Vijeća Europe stranke su ove Konvencije (do danas ju je potpisalo 30, a ratificirala 21 država). U ime Republike Hrvatske taj je dokument u travnju 2005. potpisala tadašnja ministrica pravosuđa, gđa Vesna Škare Ožbolt. Osnovna je svrha toga međunarodnog ugovora, kako stoji u njegovoj preambuli, stvaranje pravnog okvira koji

bi omogućio da se na odgovarajući način zaštiti položaj žrtava kaznenih djela nasilja počinjenih s namjerom. Riječ je o osobama koje su pretrpjele tjelesne ozljede ili im je zbog posljedica spomenutih kaznenih djela narušeno zdravlje, odnosno uzdržavanim članovima obitelji umrlih žrtava. Europska konvencija je jedan od značajnih mehanizama za ostvarivanje suradnje između država u razvijanju djelotvornog sustava za naknadu štete žrtvama nasilja, od strane države na čijem su području takva kaznena djela počinjena, osobito ako počinitelj nije otkriven ili ako nema sredstava. Potvrđivanjem ove Konvencije Republika Hrvatska će se pridružiti krugu država koje u okviru svoga zakonodavstva nastoje provoditi mjere zaštite položaja žrtava kaznenih djela počinjenih s namjerom, napominje državna tajnica. Provedba predloženog Zakona neće zahtijevati osiguranje dodatnih proračunskih sredstava, budući da će se pitanje naknade štete urediti posebnim zakonom, čije donošenje predstoji.

RADNA TIJELA

Prije rasprave na plenarnoj sjednici predloženi Zakon podržali su, bez primjedbi, **Odbor za zakonodavstvo, matični Odbor za pravosuđe** te **Odbor za europske integracije**. Nisu se usprotivili ni prijedlogu za skraćivanje faza zakonodavnog postupka.

Cjelovito regulirati sustav obeštećenja

Podsjetivši na ustavnu osnovu za donošenje ovog Zakona i osnovna načela na kojima se temelji Europska konvencija o naknadi štete žrtvama kaznenih djela nasilja, **Damir Sesvečan (HDZ)** je najavio podršku Kluba zastupnika HDZ-a. Među ostalim, spomenuo je da je Sabor u listopadu prošle godine potvrdio Konvenciju Vijeća Europe o spreča-

vanju terorizma, koja sadrži odredbe o zaštiti, obeštećenju i pomoći žrtvama terorizma i članovima njihove uže obitelji. Osim toga, od 31. srpnja 2003. na snazi je Zakon o odgovornosti za štetu nastalu uslijed terorističkih aktivnosti i javnih demonstracija. Sukladno pravnoj regulativi EU novim Zakonom o naknadi štete žrtvama kaznenih djela nasilja trebat će – kaže – cjelovito regulirati sustav brzog i pravičnog obeštećenja, putem državnih naknada, žrtvama svih vrsta nasilja.

Klub zastupnika SDSS-a će poduprijeti zakonski prijedlog, jer se obeštećenjem ljudi koji su pretrpjeli nasilje iskazuje društveni senzibilitet i neka vrsta javne odgovornosti za te događaje, kaže **Ratko Gajica (SDSS)**. S obzirom na to da je od donošenja i potpisivanja ove Konvencije proteklo podosta vremena, treba što prije (svakako još u ovoj godini) donijeti zakon o naknadi štete žrtvama kaznenih djela nasilja. Sadašnja je praksa da žrtve nasilja podnose Državnom odvjetništvu zahtjev za nagodbu za utvrđivanje naknade štete. Međutim, Državno odvjetništvo ih najčešće upućuje da svoja prava ostvare u sudskom postupku, jer država ne pristaje na nagodbu. Takvu praksu bi ubuduće trebalo promijeniti, napominje zastupnik.

Konvenciju pretočiti u zakon

Nema sumnje da Konvenciju treba poduprijeti i sve što u njoj piše što prije pretočiti u zakon, složio se **Damir Kajin (IDS)**, glasnogovornik Kluba zastupnika IDS-a. Dakaiko, prethodno se moramo dogovoriti o visini naknada za obeštećenja i u Proračunu osigurati novac za tu namjenu. Pritom treba voditi računa da ne bude nikakve distinkcije između domaćih i stranih osoba (visina naknade ne smije ovisiti o tome je li žrtva građanin Hrvatske, Austrije ili Bosne i Hercegovine). Bitno je da Hrvatska bude sigurna zemlja, što ona još uvijek jest, i na tome treba

graditi politiku nastupa prema trećim zemljama, naglašava Kajin. Prijetio je, među ostalim, da Konvencija ne tretira slučajeve otmica, što svakako valja predvidjeti.

Prenijevši podršku Kluba zastupnika SDP-a, **Ingrid Antičević-Marić (SDP)** je inzistirala na tome da predlagatelj izvijesti zastupnike kada će se Zakon o naknadi štete pojaviti u proceduri. Naime, iz Prijedloga plana usklađivanja zakonodavstva s pravnom stečevinom EU za 2008. godinu nije razvidno hoće li uopće biti donesen ove godine. S obzirom na nezadovoljavajuću poziciju žrtve u našem kaznenom zakonodavstvu, trebali bismo razmotriti mogućnost da nešto učinimo već danas, ne čekajući donošenje spomenutog Zakona, apelirala je zastupnica. U prvom redu trebali bismo obvezati kaznene sudove da u presudi odlučuju i o imovinsko-pravnim zahtjevima žrtava, odnosno njihovih nasljednika. To bi već bio velik korak naprijed, a proračunska sredstva sačuvala bi se za obeštećenje žrtava u slučajevima kad je počinitelj nepoznat. Ne samo da valja promijeniti Zakon o kaznenom postupku, nego i Kazneni zakon, posebno odredbe o prometnim deliktima. Naime, najteže prometne prekršaje uzrokuju bezobzirni vozači koji ne vode računa o tuđim životima (to također spada u kaznena djela nasilja počinjena s namjerom). U tom bismo slučaju u potpunosti apsorbirali sva načela Europske konvencije o naknadi štete žrtvama kaznenih djela nasilja i naše kazneno zakonodavstvo bi i u tom segmentu bilo na tragu modernih europskih zakonodavstava, tvrdi zastupnica. Primjerice, u Francuskoj je prebrza vožnja i vožnja u pijanom stanju, inkriminirana kao posebno kazneno djelo, čak i u slučajevima kad nisu nastupile nikakve štetne posljedice.

U pojedinačnoj raspravi su sudjelovali: **Ivo Grbić (HDZ)**, **Vladimir Ivković (HDZ)**, **Boro Grubišić (HDSSB)**.

U završnom osvrtu **Marina Dujmović-Vuković** je izvijestila zastupnike da je posebna radna skupina već pripremila radnu verziju Nacrta zakona o naknadi štete žrtvama

kaznenih djela nasilja, i da će on uskoro biti upućen u saborsku proceduru.

U nastavku sjednice, 16. svibnja, uslijedilo je glasovanje o

predloženom Zakonu. Ishod – donesen je (112 glasova „za” i 1 „suzdržan”), u ponuđenom tekstu.

M.Ko.

PRIJEDLOG I KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU PROTOKOLA O REGISTRIMA ISPUŠTANJA I PRIJENOSA ONEČIŠĆUJUĆIH TVARI UZ KONVENCIJU O PRISTUPU INFORMACIJAMA, SUDJELOVANJU JAVNOSTI U ODLUČIVANJU I PRISTUPU PRAVOSUĐU U PITANJIMA OKOLIŠA

Predlagatelj: Vlada Republike Hrvatske

Informacije besplatne i dostupne javnosti

Cilj je ovog zakona ojačati pristup javnosti informacijama o okolišu putem registara odnosno baze podataka o ispuštanjima i prijenosima onečišćujućih tvari na nacionalnoj razini.

Hrvatski sabor o tome je raspravljao 13. svibnja 2008.

O PRIJEDLOGU

Republika Hrvatska je 2003. potpisala Konvenciju o pristupu informacijama, sudjelovanju javnosti u odlučivanju i pristupu pravosuđu u pitanjima okoliša sastavljene u Aarhusu 1998. Na temelju te Konvencije usvojen je u Kijevu 2003. ovaj Protokol, a stupit će na snagu nakon ratifikacije zemalja potpisnica – dosad ga je potpisalo 37 država i Europska zajednica, a ratificiralo 6. Radi njegove primjene Europska zajednica donijela je Uredbu kojom se uspostavlja cjeloviti registar ispuštanja i prijenosa onečišćujućih tvari na razini Zajednice.

Prikupljanje podataka o emisijama u zrak, vode i more, postupana otpadom, o onečišćivačima počelo je u Republici Hrvatskoj 1997. na temelju Zakona o zaštiti okoliša, a

donošenjem novog Zakona o zaštiti okoliša u 2007. osigurava se provedba Konvencije glede pristupa javnosti informacijama o okolišu. Jedan od provedbenih propisa tog Zakona je Pravilnik o registru onečišćenja okoliša kojim se osigurava primjena spomenute Uredbe kao i provedba Protokola.

Registar odnosno baze podataka moraju biti dostupne javnosti putem interneta (stranice Agencije za zaštitu okoliša) ali i besplatne, pretražive, standardizirane i pravovremene. On mora obuhvatiti barem 86 onečišćujućih tvari uz ograničen broj povjerljivih podataka te jamči sudjelovanje javnosti u izradi i izmjeni registra. Registar je doprinos kvalitetnijem odnosu prema okolišu, stoji uz ovaj Prijedlog.

RASPRAVA

Visoka razina zaštite

Na sjednici Hrvatskoga sabora o predloženom zakonu uvodno je govorio državni tajnik u Ministarstvu zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva **Davor Mrdu-**

ljaš. Ovime se stvara pravni okvir za pristup javnosti informacijama o onečišćujućim tvarima koje se ispuštaju i prenose od lokalne razine na razinu države i dalje.

Klub zastupnika HDZ-a podržat će ovaj iznimno značajan zakon, koji će pridonijeti postizanju visoke razine zaštite okoliša kao cjeline, ostvarivanju održivog razvoja te zaštiti zdravlja, izvijestio je **Stjepan Milinković (HDZ)**. Zadaća našeg naraštaja je osigurati čuvanje i daljnje poboljšanje kvalitete okoliša. Bitno je što odlučivanje javnosti sada dobiva važno značenje.

I Klub zastupnika HNS-a podržat će predloženi zakon, rekao je u svom javljanju **Željko Vincelj (HNS)** ne zaobilazeći odredbe Konvencije te pravo na informacije. Radi se o širokom području potencijalnih opasnosti pa tijela javne vlasti moraju uložiti mnogo truda da tražitelje informacija upute u metode analiza i mjerne postupke koji su korišteni ili se koriste u prikupljanju informacija, kazao je. U vezi s njihovom tajnošću, istaknuo je da nije potrebno da je baš sve tajno, primjerice, zbrinjavanje vojnog otpada. A što se tiče sudjelovanja javnosti u odlučivanju o

pitanju okoliša smatra da kod nas to i nije jednostavno počevši od nepri- mjereno oglašavanja javne raspra- ve do toga da protivljenje građana zapravo nema utjecaja na odluku o realizaciji određenog projekta.

Konvencija je vrijedan pravni instrument za promicanje demokra-rije ali s obzirom na našu praksu i probleme sustava trebat će nam vre- mena da ga naučimo koristiti i mi u Saboru tražimo zainteresiranost i odgovornost tijela javne vlasti za izvršnu provedbu ovog odličnog europskog dokumenta.

Klub zastupnika SDP-a podržat će ovaj zakon, izvijestila je dr.sc.

Mirela Holy (SDP). Uz osvrt na dio obrazloženja ovog zakona da se razvojem javno dostupnoga sustava informacija o okolišu vodi računa o načelima održivog razvoja i načelu opreza rekla je da proteklih dana u Hrvatskoj svjedočimo, nažalost, da mnogi naši građani žive u oko- lišu koji narušava njihovo zdrav- lje i dobrobit. Riječ o „Salonitu” u Vranjicu i oboljelima od azbestoze. Oni se ne mogu nadati milijunskim odštetama s kakvima su rezultira- le tužbe tako oboljenih građana u SAD-a i Europskoj uniji ako se razmotri ponašanje vlasnika Tovr- nice, a da se ne mogu nadati pravdi

ukazuje i ponašanje države. Užasa- va da je zbrinjavanje azbesta pred- viđeno kao zbrinjavanje komu- nalnog otpada, rekla je, opširnije govoreći o problemima oboljelih i njihovim upozorenjima na problem „Salonita”.

U pojedinačnoj raspravi sudje- lovali su **Stjepan Kundić (HDZ)**, mr.sc. **Nedjeljko Strikić (HDZ)**, dr.sc. **Miljenko Dorić (HNS)** te **Boro Grubišić (HDSSB)**.

Hrvatski je sabor 16. svibnja hitnim postupkom i većinom gla- sova donio ovaj Zakon (109 „za”, 1 „suzdržan”).

Đ.K.

PRIJEDLOG I KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNAMA CARINSKOG ZAKONA

Skraćen rok za plaćanje carinskog duga

Na 4. plenarnoj sjednici Sabor je – hitnim postupkom – nove- lirao Carinski zakon. Time se nastavlja usklađivanje hrvat- skoga carinskog sustava s onim Europske unije. U kraćoj raspra- vi, na sjednici 7. svibnja, oporbe- ni zastupnici iznijeli su zamjerke na neka od predloženih rješenja, u prvom redu skraćivanje roka za plaćanje carinskog duga. Mišlje- nja su, naime, da će zbog toga hrvatski gospodarstvenici, napose mali poduzetnici, biti u nepovolj- nom položaju u odnosu na one iz Europske unije.

O PRIJEDLOGU

Kako je uvodno obrazložio mini- star financija, **Ivan Šuker**, Hrvat- ska je, sukladno pregovaračkom stajalištu za Poglavlje 29 – Carin- ska unija, preuzela obvezu usklađi- vanja odredaba koje uređuju nepo- vlašteno podrijetlo robe i rok za naplatu carinskog duga, najkasnije

do 2. kvartala 2008. godine. Preo- stale odredbe se mijenjaju ili dopu- njavaju radi dosljednijeg usklađenja s odgovarajućim odredbama europskih propisa, ili zbog prevladavanja teškoća u hrvatskoj carinskoj prak- si. Novina je da će Carinska uprava ubuduće moći tražiti dodatne doka- ze o deklariranom podrijetlu roba.

Prema izmijenjenom članku 106. Carinskog zakona, osnovna je obve- za sudionika proвозnog postupka da položi jamstvo, tj. osiguranje za namirenje carinskog duga koji bi proвозom mogao nastati. Predviđa se i mogućnost uporabe zajedničkog jamstva, te oslobođenje od obve- ze polaganja jamstva. Predloženim izmjenama skraćuje se rok za pla- ćanje carinskog duga, sa 30 na 10 dana, a predviđa se i mogućnost da Carinska uprava pouzdanim gospo- darstvenicima odobri odgodu plaća- nja do 30 dana, te druge pogodno- sti, ali uz obvezu polaganja osigu- ranja za namirenje duga. U kazne- ne odredbe se, među ostalim, uvodi

potpuno nova inkriminacija kojom se sankcionira netočno navođenje iznosa carinskog duga u carinskoj deklaraciji. Predviđa se da zakon stupi na snagu 1. srpnja 2008., kako bi ostalo vremena za donošenje pro- vedbenih propisa i osposobljavanje carinske službe.

RADNA TIJELA

Prije rasprave na plenarnoj sjed- nici predloženi Zakon su razmotrila i podržala (bez primjedbi) nadležna radna tijela – **odbori za zakonodav- stvo, za financije i državni prora- čun te za europske integracije.**

RASPRAVA

Predstavnik **Kluba zastupnika HDZ-a, mr.sc. Davor Huška**, česti- tao je ministru i njegovim suradni- cama na „petoj brzini” kojom se u Ministarstvu financija pripremaju zakonski akti. Napomenuo je da će zastupnici HDZ-a prihvatiti predlo-

žene izmjene, sa željom da Carinski zakon što prije zaživi kao europski zakon. Naime, sve odredbe nije moguće potpuno uskladiti s europskim zakonodavstvom, dok Hrvatska ne postane punopravna članica EU. To se, među ostalim, odnosi i na one kojima je regulirano oslobađanje od plaćanja carina (europskim propisima nisu predviđene te olakšice ni za opremu za vatrogastvo, niti za osobne automobile za invalidne osobe).

Zakon pogoduje velikim gospodarstvenicima

Damir Kajin, predstavnik **Kluba zastupnika IDS-a**, izjavio je da su zastupnici IDS-a spremni glasati za predložene izmjene, iako ponuđena rješenja u velikoj mjeri pogoduju velikim gospodarstvenicima, a na štetu onih koji se bore za golo preživljavanje. Aludirao je pritom na predloženo skraćivanje roka za plaćanje carinskog duga, što će malim poduzetnicima biti dodatni teret. Osim toga, veliki će jednostavno doći do jamstava preko svojih poslovnih banaka, što je jedan od kriterija da im se odobri odgoda plaćanja. Sva je sreća, kaže zastupnik, da su carine na robu iz Europske unije relativno male (brojne robe su oslobođene carine), ali oni koji posluju s trećim zemljama (Kina, Indonezija, Vijetnam) trebali bi se zabrinuti glede onoga što će im donijeti ovaj Zakon.

Po zastupnikovu mišljenju hrvatski problem broj jedan zasigurno nije carinska politika, nego prije svega PDV koji se mora plaćati u roku od 30 dana. Tu obvezu treba prolongirati barem na 60 dana (u Italiji se taj porez plaća u roku od 4 mjeseca) te promijeniti ukupnu investicijsku i radnu klimu u Republici Hrvatskoj, naglašava Kajin.

Skrati li se rok naplate carinskog duga državna kasa će se brže puniti i za državu je takvo rješenje vrlo prihvatljivo, to više što je usklađeno s europskom carinskom praksom, konstatare je **Nadica Jelaš (SDP)**,

govoreći u ime **Kluba zastupnika SDP-a**. Dok je država sebi osigurala europski komfor za naplatu carinskog duga, ovo usklađenje je udar na ionako narušenu nelikvidnost gospodarstvenika, u prvom redu onih koji se bave proizvodnim djelatnošću. Usvoji li se predloženo, naši uvoznici će već od sredine ove godine morati plaćati carinski dug, koji uključuje carinu, trošarine i PDV, u roku od 10 dana. Zakasne li samo jedan dan, morat će platiti zateznu kamatu. S druge strane, država im vraća predporez u roku od 30 dana po prijavi, i to bez kamata za korištenje tih sredstava. Skraćivanje roka za plaćanje carinskog duga zagorčat će život ne samo uvoznicima, nego i špediterima, koji za njih pribavljaju skupe bankarske garancije, upozorava zastupnica.

Pogodno tlo za korupciju

Odobranje odgode plaćanja tog duga i drugih pogodnosti pouzdanim gospodarstvenicima uvjetovano je, pak, polaganjem odgovarajućih instrumenata osiguranja. Carinskoj upravi ostavljena je mogućnost da odustane od zahtjeva za osiguranje i naplate kamata, ako bi to prouzročilo dužniku ozbiljne gospodarske ili socijalne teškoće. Ovakvo nedoručeno, a istovremeno izuzetno elastično zakonsko određenje, pogodno je tlo za manipulacije i korupciju, negodovala je zastupnica. To znači da carinsko područje i dalje ostaje vrlo nesigurno, čak ne toliko zbog uvozno-globalnog terorizma, koliko zbog domaćeg političkog klijentizma. Naš Klub će podržati ovaj Zakon, ali morali smo ukazati na manjkavosti koje će umanjiti kvalitetu spomenutog zakonskog rješenja u praktičnoj primjeni, zaključila je.

Precizirati kriterije i kaznene odredbe

Klub zastupnika HNS-a pozdravlja predložene izmjene koje bi tre-

bale omogućiti da napredujemo u otvaranju poglavlja 29. – Carinska unija, izjavila je dr.sc. **Vesna Pusić (HNS)**. Podržavamo uvođenje financijske discipline, no trebalo bi skratiti i rokove plaćanja dugova države, inače najvećeg dužnika, prema različitim vjerovnicima. Dugotrajne odgode plaćanja njenih obveza (nerijetko tristo i više dana) jedan su od temeljnih strukturalnih uzroka korupcije u Hrvatskoj, tvrdi zastupnica. U Zakonu nema jasnih kriterija ni za to kojoj će se tvrtci prolongirati obveza plaćanja carinskog duga, što je također prostor za korupciju. Trebalo bi jasnije definirati i kaznene odredbe kojima se predviđaju visoke novčane kazne (od 3 do 900 tisuća kuna) za „novouvedene” prekršaje – netočno navođenje iznosa carinskog duga i nepodnošenje carinske deklaracije za robu komercijalne naravi ili onu koja je predmet zabrane ili ograničenja pri uvozu ili izvozu.

Zastupnica je na kraju zamolila ministra da pojasni razlog ukidanja i preseljenja carinarnica iz jednoga na drugi carinski prijelaz (npr. slučaj Buzeta).

Ministar financija je u završnom osvrtu napomenuo da je hrvatska carina nedavno dobila sjajne ocjene u Bruxellesu i za tehničku provedbu zakona i za usklađenost zakonodavstva s propisima EU. „Ako ste na čelu Nacionalnog odbora trebali biste znati da je poglavlje o kojem ste govorili praktički pred zatvaranjem i da ovaj Zakon nije nikakva izmišljotina ljudi u Ministarstvu financija, već tehničko usklađivanje sa zakonodavstvom EU, poručio je zastupnici Pusić. Osim toga, za većinu roba iz EU se više ne plaća carina, što znači da su hrvatski gospodarstvenici u istoj poziciji s onima u EU (plaćaju carinu samo na uvoz roba iz trećeg svijeta). Trošarine i PDV inače nisu carinska davanja i plaćanje tih poreza regulirano je posebnim zakonima. Prigovorio je zastupnici i za neistinitu

tvrdnju da država kasni s plaćanjem godinu dana (radi se o zdravstvu, ali taj je problem bio aktualan i prije pet godina). Mogućnost odgode plaćanja carinskog duga predviđena je za poduzetnike koji nemaju problema

u poslovanju, koji redovito plaćaju porez, itd. pojasnio je Šuker.

U pojedinačnoj raspravi su sudjevali: **Ante Kulušić (HDZ)**, **Željko Turk (HDZ)**, mr.sc. **Tatjana Šimac-Bonačić (SDP)**.

U nastavku sjednice, 9. svibnja, predloženi Zakon je izglasan većinom zastupničkih glasova (76 „za”, 2 „protiv” i 3 „suzdržana”).

M.Ko.

PRIJEDLOG I KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O OSOBNOM IDENTIFIKACIJSKOM BROJU

Umjesto JMBG-a osobni identifikacijski broj

Radi usklađivanja hrvatskoga poreznog zakonodavstva s pravnom stečevinom EU Sabor je – hitnim postupkom – donio Zakon kojim se, umjesto nekadašnjeg JMBG-a građana, u naš pravni sustav uvodi osobni identifikacijski broj (do kraja 2010. tu bi oznaku trebale dobiti sve fizičke i pravne osobe, domaće i strane, sa sjedištem u Hrvatskoj. Osim za međunarodnu razmjenu podataka, OIB će se koristiti i za povezivanje podataka iz službenih evidencija o osobama i imovini, kako za potrebe porezne politike, tako i za povećanje djelotvornosti državnih i drugih institucija. Rasprava o ovoj temi provedena je 7. svibnja, a izjašnjavanje 9. svibnja.

O PRIJEDLOGU

Obrazlažući predloženi Zakon, ministar financija **Ivan Šuker** je napomenuo da se radi o tehnički vrlo zahtjevnom propisu koji će morati implementirati gotovo sve državne institucije. Njime se predviđa uvođenje osobnoga identifikacijskog broja, kao stalne identifikacijske oznake svake osobe u Republici Hrvatskoj. To je jedna od najsustavnijih antikorupcijskih mjera, zahvaljujući kojoj će se u potpunosti moći pratiti priljev i kretanje novca te

promjene imovinskog stanja građana i pravnih osoba (domaćih i stranih) i uspoređivati s prijavljenim prihodima i primicima te plaćenim porezom. Svaka promjena imovnog stanja morat će imati opravdanje, naglašava Šuker. Primjena ovog zakona trebala bi ne samo osigurati bolju naplatu poreznih prihoda, nego i povećati učinkovitost državnih i drugih institucija. Zakon jamči maksimalnu zaštitu podataka u Središnjem registru koji će biti ustrojen u Poreznoj upravi (do tih će podataka moći doći ograničen broj ovlaštenih djelatnika. Uvidom u te podatke lako će se moći doznati tko posjeduje nekakvu nekretninu, tko je vlasnik i u kojem dijelu nekog trgovačkog društva, a poreznici će imati uvid i u Središnju depozitarnu agenciju, te u stanje i transakcije na burzi.

Po riječima ministra Šukera uvođenje OIB-a trebalo bi pridonijeti i djelotvornijem sustavu socijalnih davanja. Naime, uz pomoć te oznake će se pravičnije raspodjeljivati sredstva za tu namjenu i osigurati kontrola lažnih potraživanja socijalnih naknada. Uvođenje tog instrumenta je potrebno i radi usklađivanja hrvatskoga poreznog zakonodavstva s pravnom stečevinom EU, npose s Direktivom vijeća 2006/112 EZ-a o zajedničkom sustavu poreza na dodanu vrijednost. Za razliku

od JMBG-a, čija je javna upotreba izmjenom zakona 2002. praktički zabranjena (ni broj znamenki ne zadovoljava zadane europske kriterije), iz osobnog identifikacijskog broja od 11 znamenki neće se moći iščitati osobni podaci građana, napominje Šuker. Osim toga, zbog uvođenja te oznake građani neće morati mijenjati osobne dokumente. Naime, OIB će im biti dodijeljen tek kod zamjene starih dokumenata, a njegova primjena će pojednostavniti postupke za stjecanje određenih prava (primjerice, podnesu li zahtjev za dječji doplatak nadležno upravno tijelo će putem OIB-a prikupiti sve potrebne informacije).

RADNA TIJELA

U okviru pripreme rasprave predloženi Zakon poduprla su nadležna radna tijela. **Odbori za financije i državni proračun; za rad i socijalno partnerstvo; za gospodarstvo te za europske integracije** učinili su to bez rasprave, dok je **Odbor za zakonodavstvo** uložio više amandmana pravno-tehničke naravi na tekst Konačnog prijedloga zakona (članci 1, 6, 8, 11, 12, 16, 19, 20, 21). Upozorio je i na manjkavosti u člancima 13. i 20. uz sugestiju predlagatelju da te odredbe doradi vlastitim amandmanima.

RASPRAVA

Klub zastupnika HDZ-a u potpunosti podržava donošenje ovog Zakona jer je uvođenje OIB-a projekt HDZ-a i koalicijskih partnera, izjavio je mr.sc. **Davor Huška**. Sve razvijene demokratske zemlje koriste neku od varijanti osobnog identifikacijskog broja (negdje se zove porezni ili fiskalni broj), napominje zastupnik. Te se oznake koriste pri oporezivanju, ostvarivanju socijalnih prava, i dr. kao što je predviđeno i našim zakonom. Za razliku od matičnog broja, OIB ne otkriva osobne podatke građana (sastoji se od slučajno odabranih znamenki), a pri njegovoj primjeni zajamčeno je strogo poštovanje privatnosti imatelja. Osobne identifikacijske brojeve će odrediti i dodijeliti Porezna uprava i to najprije novorođenoj djeci i novoosnovanim tvrtkama, a do kraja 2010. i svim ostalim fizičkim i pravnim osobama sa sjedištem u Hrvatskoj. Zakon bi trebao stupiti na snagu 1. siječnja 2009., osim odredbi u kojima stoji da se OIB koristi i za potrebe međunarodne razmjene podataka (za tu namjenu se ispred znamenki dodaju slova „HR“). Te odredbe stupit će na snagu danom prijema Republike Hrvatske u članstvo EU.

Zakon kasni, treba stvoriti uvjete za primjenu

Osnovna je zamjerka **Kluba zastupnika SDP-a**, da se s donošenjem ovog Zakona dobrano kasni, napomenula je **Dragica Zgrebec**. Naime, Vlada je još prije dvije godine najavila uvođenje tzv. jedinstvenog poreznog broja, a sada se dodjela osobnih identifikacijskih brojeva prolongira na početak 2011. Osim toga, nema informacija o tome jesu li osigurani uvjeti za njegovu primjenu. Po mišljenju stručnjaka uvođenje tog sustava treba dobro pripremiti. To je opsežan posao, jer podrazumijeva rekonstrukciju i prilagod-

bu svih postojećih registara. Kad se osobnim identifikacijskim brojem dopune sve državne evidencije to će postati poveznica podataka iz zemljišnih knjiga, evidencija o vozilima, o registrima vrijednosnih papira, poreznih baza, podataka trgovačkih sudova i dr. Zastupnicu je zanimalo, primjerice, što se poduzima u državnim tijelima koja sada vode evidencije na jedan način, a morat će prijeći na novi sustav i u konačnici stvoriti središnju bazu podataka u Poreznoj upravi. Na kraju je napomenula da će zastupnici SDP-a podržati donošenje ovog Zakona, ali da mu ne treba davati ni povijesni niti revolucionarni karakter, budući da se donosi pod pritiskom pregovora s EU. Istina, uvođenje OIB-a je dobar alat u borbi protiv korupcije, ali zakon će polučiti očekivane efekte jedino onda ako postoji politička volja da se jednako tretiraju svi porezni obveznici.

Goran Beus Richembergh je najavio da će **Klub zastupnika HNS-a** podržati prijedlog za donošenje Zakona. S obzirom na probleme oko njegove provedbe, trebalo je političke hrabrosti da se zagriže u ovu „kiselu jabuku“, kaže zastupnik. Naime, implementacija svih tih mehanizama iziskivat će velike tehnološke pripreme, edukaciju kadrova, uvođenje nove tehnologije u mnoge službe. Štoviše, pitanje je hoće li sredstva planirana za tu namjenu ove i narednih godina biti dostatna. Ovako formulirane zakonske odredbe ne znače nužno sječū korupcije, ali odgovornoj Vladi koja se tome posveti stvarno će omogućiti praćenje tokova novca i imovnog stanja građana, kako bi se utvrdilo je li se netko nelegalno domogao prihoda. Po mišljenju zastupnika Vlada bi trebala pokazati dobru volju i najprije dodijeliti OIB svojim članovima, te svim dužnosnicima koji prema zakonima Republike Hrvatske moraju deponirati svoje imovinske kartice (u skladu s tim uložio je amandman na članak 18.)

Vlada može prihvatiti vaš amandman, ali time se tehnički ništa neće dobiti, dok OIB ne zaživi u svim institucijama u državi, odgovorio je ministar **Šuker**. Naime, osnovna svrha predloženog nije dodjela OIB-a, već stvaranje uvjeta da možete povući informacije iz svih državnih institucija, napominje Šuker. Stoga je važno da imamo informatiziranu i umreženu upravu. Ovaj zakon nije rađen pod pritiskom EU, a riječ je o jednom od najboljih propisa ove vrste, u usporedbi sa zemljama Europske unije (njime se ne amnestira ni jedno nečasno djelo počinjeno proteklih 17 godina).

Na kraju je obećao da će članovi Vlade i dužnosnici koje je spomenuo zastupnik prvi dobiti osobne identifikacijske brojeve.

Tko je jamio, jamio, a od sutra možemo i pošteno

Klub zastupnika IDS-a će također glasovati za ovaj Zakon, jer smatra da je uvođenje OIB-a itekako potrebno, ali ne radi Europe, nego prije svega radi nas samih naglasio je **Damir Kajin (IDS)**. Njegova primjena bi trebala osigurati da se u Hrvatskoj postupa daleko transparentnije, poštenije i vjerodostojnije nego do sada. Nažalost, s time kasnimo barem 17, 18 godina, otkako smo proveli privatizaciju i pojedincima omogućili da se nečasno obogate, a sada te iste štitimo i ovim zakonom. Ministar, doduše tvrdi, da neće biti nikakve amnestije za ljude koji su nečasno stjecali imovinu, ali bojim se da ta izjava „ne drži vodu“, kaže Kajin. To će se vjerojatno odnositi samo na male ljude, primjerice obrtnike koji nešto rade na crno, ali ne i na one koji su devedesetih sudjelovali u pretvorbi na hrvatski način. Nigdje drugdje osim u Hrvatskoj nije bilo moguće bez ijedne kune steći tvornicu, banku, hotel ili marinu. Kod nas se do svega toga dolazilo jednim rješenjem Hrvatskog fonda za

privatizaciju i to boli. Zahvaljujući ovom Zakonu ubuduće to neće biti moguće, ali pretvorbu više ne možemo ispraviti. „Tko je jamio, jamio, a od sutra, eto, možemo i pošteno”, zaključio je zastupnik.

Točno je da ovaj Zakon kasni petnaestak godina, ali i da je donesen ranije zasigurno se ne bi primjenjivao, primijetio je dr.sc. **Vladimir Šišljagić**, govoreći u ime **Kluba zastupnika HDSSB-a**. Pa mi smo 2002. bez ikakve potrebe ukinuli JMBG, umjesto da smo ga iskoristili za praćenje onoga što se događalo u pretvorbi i privatizaciji. Nije problem podijeliti osobne identifikacijske brojeve, ali ključno je pitanje kako će ga institucije pravnog sustava, Ministarstvo financija i ostali nadležni subjekti primjenjivati. Na kraju je najavio da će njegov Klub

poduprijeti predloženi Zakon, jer nemaju bitnih primjedbi na njegov tekst.

U pojedinačnoj raspravi su sudjelovali: **Nevenka Majdenić (HDZ)**, **Boris Kunst (HDZ)**, **Živko Nenađić (HDZ)**, dr.sc. **Dragan Kovačević (HDZ)**, **Vesna Buterin (HDZ)**, mr.sc. **Davor Huška (HDZ)**, **Željko Turk (HDZ)**, **Ivo Grbić (HDZ)**, **Nedjeljka Klarić (HDZ)**, **Krešo Filipović (HDZ)**, dr.sc. **Goran Marić (HDZ)**, **Davor Bernardić (SDP)**, dr.sc. **Zdenko Franić (SDP)**, dr.sc. **Krešimir Ćosić (HDZ)**, **Ivan Hanžek (SDP)**, **Slavko Linić (SDP)**, mr.sc. **Deneš Šoja (SDP; zast.mađ. nac.manjine)**. Rezimirajući stavove **Kluba zastupnika HDSSB-a**, **Boro Grubišić** je sugerirao da se nova oznaka zove osobni identifikacijsko-imovinski broj.

U završnom osvrtu ministar **Šuker** je, među ostalim, izvijestio zastupnike da Vlada prihvaća amandmane Odbora za zakonodavstvo. Obećao je da će razmotriti i njihove primjedbe na članke 13. i 20. Konačnog prijedloga zakona i po potrebi intervenirati vlastitim amandmanom.

U nastavku sjednice 9. svibnja uslijedilo je izjašnavanje. Najprije se glasovalo o amandmanu zastupnika RicheMBERgha koji Vlada nije uvažila (zastupnici su se priklonili njenom mišljenju), a potom o Konačnom prijedlogu zakona čijim su sastavnim dijelom poslali i amandmani Odbora za zakonodavstvo.

Zakon o osobnom identifikacijskom broju je donesen 9. svibnja, sa 79 glasova „za” i 1 „suzdržanim”.

M.Ko.

PRIJEDLOG I KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O DOPUNI ZAKONA O BLAGDANIMA, SPOMENDANIMA I NERADNIM DANIMA U REPUBLICI HRVATSKOJ

Predlagatelj: Klubovi zastupnika HSS-a i HDZ-a

Dan hrvatskih branitelja – 5. kolovoza

Dan pobjede i Domovinske zahvalnosti 5. kolovoza obilježavat će se i kao Dan hrvatskih branitelja, a obilježavanje spomendana na hrvatske žrtve u borbi za slobodu i nezavisnost omogućuje se i subotom (dosad isključivo nedjeljom) najbližem 15. svibnja.

Hrvatski je sabor o tom Prijedlogu raspravljao 13. svibnja 2008.

O PRIJEDLOGU

Predloženom dopunom označio bi se i dan hrvatskih branitelja uz Dan pobjede i domovinske zahvalnosti. Time bi dan branitelja bio vezan uz datum 5. kolovoza koji obilježava najveću pobjedu u Domovinskom ratu.

Postojećim rješenjem propisano je da se u nedjelju koja je najbliža

15. svibnja dan spomena na hrvatske žrtve u borbi za slobodu i nezavisnost obilježava odavanjem počasti. Komemoracija se održava u Bleiburgu, a predloženom dopunom omogućilo bi se obilježavanje tog spomendana subotom ili nedjeljom koja je najbliža 15. svibnja. Komemoracija u Bleiburgu subotom stvorila bi pretpostavke da to slavlje ubuduće bude svečanije nego dosad, jer će se u tom terminu moći okupljati mnogo više svećenika i biskupa (u to vrijeme su nedjeljom zauzeti povećanim obvezama u svojim župama), stoji u Ocjeni stanja uz podneseni Prijedlog.

RADNA TIJELA

Nadležna radna tijela – **Odbor za Ustav, Poslovnik i politički sustav**

i **Odbor za zakonodavstvo** – predložila su donošenje Zakona. Potonje radno tijelo podnijelo je dva amandmana nomotehničke naravi.

RASPRAVA

Uvodno obrazloženje o zakonskom prijedlogu pred zastupnicima na sjednici Hrvatskoga sabora podnijela je u ime predlagatelja **Marijana Petir (HSS)**.

I dan za jasenovačke žrtve

U ime **Kluba zastupnika IDS-a**, koji će glasovati za predloženi zakon, govorio je **Damir Kajin**. Civilizacijska, demokratska poruka i naciji i svijetu bila bi podrška amandmanu ovog Kluba da se kao spomen-

dan u zakon uvrsti i „22. travnja – dan sjećanja na jasenovačke žrtve”, dan proboja iz Jasenovca. A možda bi, eto, tada biskupi došli u Jasenovac, rekao je, odbacivši pritom tezu da je današnja Crkva ta koja rehabilitira ustaštvo. No, što više bude bježala od Jasenovca to će biti češće prozivana za šutnju o Jasenovcu, rekao je, među ostalim. Zanimljivo je da Hrvatska ne obilježava proboj iz Jasenovca kao spomendan a Bleiburg (križni put, to je bio jedan čin osvete) je s druge strane uzdignut na tu čast. Zamolio je onog tko će na obilježavanju u Bleiburgu govoriti u ime Sabora da osudi ako se tamo bude ponovno okupljalo društvo s ustaškim znamenjem i da ne nastupi na takvom skupu.

Klub zastupnika HDZ-a podržava predloženi zakon, izvijestila je **Nevenka Marinović**. Svaki hrvatski branitelj bez obzira na dužinu sudjelovanja u Domovinskom ratu i ma gdje bio dio je te velike pobjede za koju smo svi dužni iskazati im svoju duboku zahvalnost i to je definirano zakonskim Prijedlogom. Mi osuđujemo sve zločine, bez obzira na vrijeme i prostor na kojem su se dogodile (iako mnogi misle da o zločinima treba drugačije govoriti i njihove žrtve razlikovati) a zločin u Bleiburgu je velik zločin i oni koji su to naredili ili izvršili sami su svjesni težine tog zločina jer 50 godina gotovo nikad i nigdje nije se izgovarala riječ Bleiburg. Najmanje što možemo učiniti je dostojno obilježiti dan spomena na hrvatske žrtve u borbi za slobodu i nezavisnost, popisati žrtve i obilježiti mjesta masovnih grobnica, rekla je.

Mladi u Bleiburg, Jasenovac i Vukovar

I Klub zastupnika HNS-a podržat će predložene izmjene i dopune Zakona, naveo je dr.sc. **Miljenko Dorić (HNS)**. Komentirao je Ocjenu stanja uz Prijedlog, pitajući kakve veze ima Bleiburg s vjericima, biskupima, ateistima (indi-

rektno, da te svečanosti nisu bilo dovoljno svečane) jer to je briga svih nas. Podsjetivši da se rasprava u Saboru u prošlom mandatu o Deklaraciji Vijeća Europe kojoj je bio cilj osuditi komunističke zločine pretvorila u priču o partizanima, ustašama, rekao je da bi mladim generacijama trebalo dati objektivne informacije o tom vremenu i organizirati izlete (Ministarstvo obrazovanja) u Bleiburg, Jasenovac, Vukovar.

U ime predlagatelja dr.sc. **Andrija Hebrang (HDZ)** objasnio je da ovaj zakon ne određuje spomendan za žrtve Bleiburga nego na hrvatske žrtve u borbi za nezavisnost i slobodu, a da imamo Jasenovac kao simbol borbe protiv fašizma i da je to prema Zakonu blagdan. Mogli bismo raspravljati zašto je to neravnopravno, da za žrtve koje su pale u borbi za Hrvatsku imamo samo spomendan a za žrtve antifašizma blagdan. Svijet je davno izjednačio žrtve dvaju totalitarnih režima prošlog stoljeća, fašizma i komunizma, a spomenuta Deklaracija Vijeća Europe kaže da su potrebne i sankcije, obilježavanje krivaca (pravno nemoguće) povijesno i političko. Što se tiče primjedbe o svećenicima pita zašto im ne bismo omogućili da dođu u što većem broju u Bleiburg i obilježe ovaj spomendan, jer to su radili i u mračno doba komunizma kad se nitko drugi nije usudio. Podržao je prijedlog predgovornika da se školski sat povijesti obilježava u Jasenovcu, Bleiburgu i Vukovaru, no status koji ima Jasenovac (ustanova koja se brine o njemu financira se iz državnog proračuna, postoji obrazovni centar) moraju dobiti i Bleiburg i Vukovar.

Klub zastupnika SDP-a podržava donošenje Zakona, izvijestio je **Ivan Hanžek**, dodavši da bi bilo teško nabrojiti zastupnike koji nemaju i na jednoj i na drugoj strani svoje članove koji su prošli križne putove, bili i u partizanima, i u domobranima. 18 godina nakon uspostave samostalne Hrvatske i 60 godina nakon Drugog svjetskog rata i u Saboru bi se trebalo prestati

dijeliti na partizane, ustaše i domobrane i zapravo pokušati djeci dati objektivnu povijesnu sliku (to dati povijesničarima). Spomendanu za branitelje podršku su dale braniteljske udruge, a jedan prijedlog je bio da to bude 18. studenoga, vezan uz Vukovar.

U pojedinačnoj raspravi s više ispravaka netočnih navoda i replika sudjelovali su **Božica Šolić (HDZ)**, **Suzana Bilić Vardić (HDZ)**, **Karmela Caparin (HDZ)**, **Dubravka Šuica (HDZ)**, **Krunoslav Markovinović (HDZ)**, **Zoran Vinković (SDP)**, **mr.sc. Ivan Baragić (HDZ)**.

U petminutnoj raspravi u ime **Kluba zastupnika IDS-a** govorio je **Damir Kajin**, a u završnom osvrtu u ime predlagatelja zakona **Marijana Petir (HSS)**. Izjasnila se da predlagatelji prihvaćaju amandmane Odbora za zakonodavstvo i amandman zastupnika **Zorana Vinkovića (SDP)** koji traži („nitko nije vidio da Uskrs u Hrvatskoj nije blagdan”) da se među blagdane uvrsti (umjesto uskrsni ponedjeljak) Uskrs i uskrsni ponedjeljak te umjesto „božićni blagdani” navede Božić (25 prosinca) i 26. prosinca prvi dan po Božiću Sveti Stjepan. Među neprihvaćenim amandmanima su i oni zastupnika **Ante Kotromanovića (SDP)** koji jednim od njih traži da Dan hrvatskih branitelja, spomendan, bude 18. studenoga, koji simbolizira herojski otpor velikoj srpskoj agresiji i junaštvo branitelja Vukovara. Stajalištu predlagatelja priklonili su se i zastupnici glasovanjem.

U završnom osvrtu u ime predlagatelja dr.sc. **Andrija Hebrang (HDZ)** zahvalio je klubovima zastupnika na podršci predloženom zakonu te ponovio da je predloženo samo premještanje dana u kojem se obilježava Dan žrtava za slobodu i neovisnost Hrvatske, a ne, kako je rečeno u raspravi, dan Bleiburga.

Hrvatski je sabor 13. svibnja 2008. hitnim postupkom donio Zakon (102 „za”, 3 „protiv”) zajedno s prihvaćenim amandmanima.

Đ.K.

PRIJEDLOG ZAKONA O ZAKLADI „HRVATSKA ZA DJECU”

Predlagatelj: Vlada Republike Hrvatske

Oснаživanje obitelji s većim brojem djece

Ovim zakonskim prijedlogom predviđa se osnivanje Zaklade „Hrvatska za djecu”. Zaklada bi bila usmjerena prema dobrobiti i osnaživanju obitelji s većim brojem djece, petero i više, te nadarenoj djeci i djeci iz ruralnih ili manje urbanih naselja.

Rasprava je provedena 30. travnja 2008.

O PRIJEDLOGU

U prikazu Prijedloga poslužili smo se uvodnim riječima državnog tajnika u Ministarstvu obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti **Stjepana Adanića**.

Naglasio je da je poboljšanje materijalne i socijalne sigurnosti djece u Hrvatskoj jedan od stalnih zadataka Vlade Republike Hrvatske. Ustavom RH propisana je dužnost države da štiti materinstvo, djecu i mladež te stvara socijalne, kulturne, odgojne, materijalne i druge uvjete kojima se promiče ostvarivanje prava na dostojan život.

Ovim se Zakonom osniva Zaklada „Hrvatska za djecu”, te se uređuje njena svrha, tijela Zaklade, osnovna imovina, način i izvori financiranja. Osnivač Zaklade je Republika Hrvatska, a osnivačka prava i obveze u ime RH ostvaruje Vlada RH. Zaklada se osniva sa svrhom povećanja nataliteta, promicanja obiteljskih vrijednosti i osnaživanja obitelji s većim brojem djece. Svrha Zaklade ostvaruje se kroz potpore u novcu, stvarima i korištenju kulturnih, obrazovnih, sportskih, rekreacijskih i sličnih sadržaja. Korisnik potpora je obitelj koja u zajedničkom kućanstvu ima najmanje petero

djece ili dijete iz te obitelji. Iznimno, korisnik potpora može biti obitelj s manje od petero djece, ili dijete iz te obitelji, ako ispunjava uvjete utvrđene općim aktima Zaklade. Osobita pozornost poklonit će se nadarenoj djeci i djeci iz ruralnih ili manjih urbanih naselja. Zaklada se financira iz prihoda igara na sreću, sukladno Zakonu o zakladama i fondacijama, te iz prihoda od imovine, darovnica i drugih prihoda, u skladu sa zakonom.

Adanić je podsjetio da je Nacionalnom populacijskom politikom, mjesom 10., u području „Skrb o djeci” upravo propisano osnivanje neprofitne zaklade „Hrvatska za djecu”, čijim bi se sredstvima pridonijelo razvoju poželjnog pronatalitetnog trenda i osnaživanju obitelji s većim brojem djece. Svrha osnivanja ove Zaklade, po Nacionalnoj populacijskoj politici, je senzibilizirati društvo na potrebe i podizanje kvalitete obiteljskog života višočlanih obitelji, koja bi se ostvarila kroz sufinanciranje pojedinih programa kao što su: ljetovanje za obitelji s većim brojem djece, školski izleti, sportski susreti, posjete kulturnim ustanovama i događanjima, stipendiranje darovite djece, izvannastavne aktivnosti, nabavka informatičke opreme i programa i slično.

Podizanje razine potpore obiteljima s brojnom djecom jasna je poruka da država ovim obiteljima i djeci poklanja sve značajnije mjesto.

Prema procjenama sačinjenim na temelju statističkih pokazatelja o broju korisnika doplatka za djecu s petero i više djece za studeni 2007. godine, u Hrvatskoj ima 3405 obitelji s petero i više djece čiji je dohodak po članu

kućanstva manji od 1663 kune. Temeljem tih pokazatelja može se procijeniti da u ovim obiteljima živi oko 20 tisuća djece, što je znatan udio u ukupnom broju djece iz obitelji s petero i više djece. Nesporno je da djelatnost Zaklade neće biti usmjerena samo prema djeci i obiteljima s brojnom djecom slabijeg imovnog stanja, nego i prema drugoj djeci iz obitelji s brojnom djecom, zaključio je Adanić.

RADNA TIJELA

Odbor za zakonodavstvo podupire donošenje ovoga Zakona, a na tekst Prijedloga nema primjedaba. Članovi **Odbora za obitelj, mladež i sport** nakon provedene rasprave jednoglasno su podržali Prijedlog zakona, ali je u raspravi postavljeno pitanje što je s djecom koja su smještena u domovima za djecu, jednoroditeljskim obiteljima ili djecom koja nemaju roditelje koji bi o njima skrbili. Iznoseno je stajalište da i ta djeca trebaju imati mogućnost ostvarivanja prava iz ove Zaklade.

RASPRAVA

Nakon uvodne riječi predstavnika predlagatelja, državnog tajnika **Adanića**, otpočela je rasprava po klubovima zastupnika. U ime **Kluba zastupnika SDP-a** govorila je **Tatjana Šimac-Bonačić (SDP)**.

Ključ ne može biti broj djece, već materijalni status

Klub drži da Prijedlog zakona ima niz manjkavosti koje povlače brojna

pitanja i kritike, a u određenoj ga se mjeri može smatrati čak diskriminirajućim. Naime, u članku 4. stavak 1. Prijedloga navodi se kako je korisnik potpora Zaklade obitelj koja u zajedničkom kućanstvu ima najmanje petero djece ili dijete iz te obitelji, što govori da je Zaklada zamišljena kao potpora isključivo višečlanim obiteljima, što Klub ocjenjuje diskriminirajućim i suprotnim Konvenciji o pravima djeteta. „Istina je da se stavkom 3. navedenog članka uspostavlja mogućnost da korisnik potpora Zaklade bude i obitelj s manje djece ili dijete iz te obitelji, ali time se samo potvrđuje povlašten položaj višečlanih obitelji i djece iz tih obitelji”, rekla je Bonačić.

Naglašava da poticaji države trebaju biti jednaki za svu djecu, uzimajući u obzir u prvom redu materijalni status obitelji, a da ih ne treba raspoređivati isključivo po broju djece. Klub zastupnika SDP-a traži uvažavanje svojih prijedloga i mišljenja kod izrade teksta Konačnog prijedloga.

„Ne” ovakvom Prijedlogu

U ime Kluba zastupnika HNS-a govorio je **Goran Beus Richembergh (HNS)**. Konstatirao je, u ime Kluba, da je Prijedlog manjkav iz

niza razloga. Beus ističe da zaklada, da bi mogla biti samoodrživa, mora imati daleko veći zakladni kapital, a taj kapital joj mora donositi prihode. Protive se takvoj strukturi Upravnog odbora u kojem nema ni jednog predstavnika nevladinih organizacija i stručnih udruga koje se bave problematikom pronatalitetne politike i zaštitom djece. Postavljaju pitanje „legalizira li ovaj zakon diskriminaciju djece ili pak uvodi princip izjednačavanja šansi, jer tu je uvijek vrlo tanka granica”.

Beus je izjavio da bi se Zaklada trebala zvati „Hrvatska za pet i više djece”, a ne „Hrvatska za djecu” „jer to nije Hrvatska za djecu nego Hrvatska samo za neku djecu” i to je razlog zašto Klub neće poduprijeti podneseni Prijedlog. Ipak, ostavljaju mogućnost predlagatelju da popravi nedostatke, uvažavajući pritom ono što o toj problematici imaju reći udruge koje se bave djecom i stručna javnost.

U ime Kluba zastupnika HDZ-a govorila je **Suzana Bilić Vardić (HDZ)**. Klub pozdravlja i podržava ovaj Prijedlog zakona. Drže pozitivnim da mjere nacionalne populacijske politike predviđaju posebnu skrb za obitelji s petero i više djece. Zastupnica je izričito negirala da je

ovaj zakon diskriminirajući prema obiteljima s manje od petero djece.

U pojedinačnoj raspravi govorili su: **Milanka Opačić (SDP)**, **Ivanka Rokandić (HDZ)**, **Karmela Caparin (HDZ)**, **Nedjeljka Klarić (HDZ)**, **Nenad Stazić (SDP)**, **Ivan Bagarić (HDZ)** i **Marija Lugarić (SDP)**. Zaključno u ime predlagatelja govorio je državni tajnik **Stjepan Adanić**. Rekao je da je ishodište Prijedloga zakona u nacionalnoj populacijskoj politici koju je Sabor usvojio u studenom 2006. godine, gdje se propisuje osnivanje neprofitne zaklade „Hrvatska za djecu”, pa se tako Zakonom upravo ostvaruje zaključak Hrvatskoga sabora.

Istaknuo je da zakon nikoga ne diskriminira, ali ima svoju ciljnu skupinu. Zahvalio je svima koji su sudjelovali u raspravi i rekao da će predlagatelj prihvatiti sve primjedbe i sugestije koje su u interesu dobrobiti djece.

Zastupnici su na 4. sjednici 9. svibnja 2008. većinom glasova (82 glasa „za”, 37 „suzdržanih” i 3 „protiv”) prihvatili Prijedlog zakona o Zakladi „Hrvatska za djecu”. Sve primjedbe, prijedlozi i mišljenja izneseni u raspravi uputit će se predlagatelju radi pripreme Konačnog prijedloga zakona.

S.Š.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O POTVRĐIVANJU PROTOKOLA O SUZBIJANJU ZAKISELJAVANJA, EUTROFIKACIJE I PRIZEMNOG OZONA UZ KONVENCIJU O DALEKOSEŽNOM PREKOGRANIČNOM ONEČIŠĆENJU ZRAKA IZ 1979. GODINE

Predlagatelj: Vlada Republike Hrvatske

Postupno smanjivati emisije štetnih tvari i plinova

Ovaj zakonski prijedlog Hrvatski je sabor razmatrao hitnim postupkom 7. svibnja, a Zakon je donio na 4. sjednici 9. svibnja 2008. godine. U raspravi je bilo

riječi o postupnoj provedbi i primjeni ekoloških mjerila kojima se čuva zajednička atmosfera te nadzire i ograničava emitiranje i prijenos štetnih tvari.

O PRIJEDLOGU

Ovaj zakonski prijedlog kojim se usklađuje zakonodavstvo Republike Hrvatske sa zakonodavstvom Europ-

ske unije, podnijela je Vlada Republike Hrvatske hitnim postupkom. Uvodno obrazloženje u ime predlagatelja iznio je državni tajnik Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva, dr.sc. **Nikola Ružinski**. Istaknuo je da se ovdje radi o Konvenciji o dalekosežnom prekograničnom onečišćenju zraka iz 1979. godine. Ta je mjera donesena kako bi znanstvenici mogli ustanoviti eventualno povećanje koncentracije štetnih tvari. Radi se zapravo o Konvenciji vezanoj na transport i prijenos tvari koje poput dušičnih oksida i sumpornog dioksida sadržavaju sumpor. Iznio je zatim kronologiju donošenja i primjene Protokola od 1999. godine, a stupio na snagu u svibnju 2005. godine. Ovaj je dokument do sada ratificiran u 24 države. Osnovna pitanja koja se uređuju predloženim zakonskim tekstom odnose se na smanjenje ukupne godišnje emisije sumpora, dušikovih oksida, amonijaka i hlapljivih organskih tvari. Što se tiče država koje su u procesu tranzicije, otvara se mogućnost primjene prijelaznih rokova u kojima se moraju postići propisane granične vrijednosti. Hrvatska je najveći dio ovih odrednica uključila u svoje zakonodavstvo, a još ostaju obveze koje mora ispuniti Ministarstvo poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja, istaknuo je državni tajnik Ružinski na kraju uvodnog izlaganja.

RADNA TIJELA

O predloženom zakonskom tekstu očitovale su se i nadležna radna tijela Hrvatskog sabora. **Odbor za zakonodavstvo** podupro je njegovo donošenje i ne protivi se prijedlogu za primjenu hitnog postupka. Jednako je mišljenja i **Odbor za zaštitu okoliša** koji je proveo raspravu kao matično radno tijelo.

RASPRAVA

Nakon izlaganja predstavnika predlagatelja predsjedavajući je otvorio raspravu. Ocjene i stavove Odbora za zaštitu okoliša pojasnila je i interpretirala zastupnica dr.sc. **Mirela Holy**, a zatim je rasprava nastavljena izlaganjem predstavnika klubova parlamentarnih stranaka. Prvi se za riječ javio zastupnik mr.sc. **Ivan Bagarić** iznoseći stavove i ocjene u ime **Kluba zastupnika HDZ-a**. Smatra da treba ispuniti obveze prema EU, ali istovremeno imati na umu da se time štite interesi nadolazećih generacija za zdravim okolišom. Odgovornost za prirodu i biosferu u našim je rukama pa treba težiti ispunjavanju postojećih standarda zaštite.

Sukladno Nacionalnom programu pridruživanja Europskoj uniji, dužni smo ratificirati Protokol kojim se teži smanjivanju štetnih emisija sumpora, dušikovih oksida, amonijaka i hlapljivih organskih spojeva koji mogu izazvati negativne posljedice na ljudsko zdravlje, životinjski svijet, usjeve i prirodne ekosustave, istaknuo je zastupnik **Željko Vincelj**, govoreći u ime **Kluba zastupnika HNS-a**. Upozorio je i na potrebu sanacije domaćih zagađivača, ističući štetne emisije rafinerija u Rijeci i Sisku, termoelektrana u Rijeci, Sisku i Plominu, te cementara u Splitu, Našicama i Koromačnom. Podržavamo donošenje predloženoga teksta, jer je on temelj našoj težnji da živimo u zdravom okolišu, zaključio je zastupnik Vincelj.

Zastupnik dr.sc. **Zdenko Franić** iznio je stavove i ocjene u ime Kluba zastupnika SDP-a, ocjenjujući da se radi o vrlo zahtjevnom protokolu. Tehničke standarde možemo zadovoljiti prijenosom pravne stečevine Europske unije, ali osta-

je pitanje oko primjene i mogućnosti zadovoljavanja navedenih kvota štetnih emisija plinova. Dobro je što Hrvatska ima međunarodno priznate znanstvenike koji su najvećim dijelom koncentrirani u Institutu „Ruđer Bošković” i Institutu za medicinska istraživanja i medicinu rada. Protokol ne utvrđuje sankcije i kazne, ali će kroz usvajanja europskih direktiva postati vrlo obvezujući za države članice. Potrebno je prihvatiti 85% svih europskih normi, kako bi Hrvatska ispunila tehničke uvjete za punopravno članstvo u Europskoj uniji. To znači da je potrebno povećati primjenu bezolovnog plina, ugradnju katalizatora, te intenzivirati sve tehničke odbore koji se bave problematikom zaštite okoliša, konstatirao je zastupnik Franić na kraju svog izlaganja.

Usljedila je pojedinačna rasprava. Svoje ocjene o primjeni Protokola, utjecaju dozvoljenih kvota i zaštiti prirodnog okoliša iznijeli su zastupnici i zastupnice: **Stjepan Milinković (HDZ)**, **Stjepan Kundić (HDZ)**, **Karmela Caparin (HDZ)** i dr.sc. **Dragutin Bodakoš (SDP)**.

Završni osvrt dao je državni tajnik **Nikola Ružinski**. Osvrnuo se i na određena pitanja i dvojbe koje su se čule prilikom izlaganja zastupnika, a cjelokupnu raspravu ocijenio je poticajnom i stručno intoniranom. Govoreći o potrebnoj preobrazbi kroz koju mora proći naše gospodarstvo, upozorio je i na prijelazno razdoblje koje će pomoći u prilagodbi europskim konvencijama i protokolima.

U nastavku rada Sabora 9. svibnja 2008. godine uslijedilo je glasanje, a predloženi zakonski tekst prihvaćen je većinom glasova: 77 „za”, te 3 „suzdržana”.

V.Ž.

IZVJEŠĆE O RADU HRVATSKE AKADEMIJE ZNANOSTI I UMJETNOSTI U 2007. GODINI
Podnositelj: Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti

Uspješno izvršeni zadaci

Izvješće je sažetak cjelokupnog rada Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u 2007. godini .

Hrvatski je sabor o tome raspravljao 15. svibnja 2008.

O IZVJEŠĆU

Zadnjega dana prosinca 2007. Hrvatska je akademija imala 146 redovnih članova, 133 dopisna člana te 87 članova suradnika odnosno ukupno 366 članova što je smanjenje u odnosu na 2006. godinu. U prošloj godini Akademija je održala dvije redovite i jednu svečanu skupštinu, Predsjedništvo Akademije imalo je devet redovitih sjednica (rasprave i zaključci iz svoje nadležnosti). To proizlazi iz Izvješća koji se sastoji od osam dijelova te obrađuje i rad Akademijinih odbora, razreda i drugih jedinica, nakladničku djelatnost i financijsko poslovanje (ti podaci dostupni na mrežnom poslužitelju Akademije). Prošle je godine Akademija raspolagala s 83,4 milijuna kuna od kojih 80,9 posto čine sredstva državnog proračuna, a utrošeno je 84,3 milijuna kuna.

Djelatnost Akademije odvijala se u 9 razreda, 18 jedinica i 15 znanstvenih vijeća. Znanstvenoistraživačke jedinice Akademije tijekom 2007. radile su na 34 znanstvena projekta, tzv. matičnim projektima čiji su glavni istraživači isključivo redoviti članovi Akademije ili znanstvenici iz

Akademijinih zavoda. Realiziran je i niz drugih znanstvenih i umjetničkih zadataka. Tijekom prošle dvije godine učinjen je velik iskorak u nastojanjima da se Akademija različitim aktivnostima više otvori prema medijima a time i široj javnosti, ali još nije zadovoljna načinom na koji pojedini mediji prate rad Akademije, stoji na kraju Izvješća.

RADNA TIJELA

Odbor za obrazovanje, znanost i kulturu predložio je Hrvatskom saboru da prihvati ovo Izvješće. Raspravljajući o njemu članovi su se složili s uvodnim tvrdnjama predstavnika Akademije da je Akademija u 2007. uspješno izvršila zakonom joj povjerene zadatke, odnosno očekivanja osnivača i zainteresirane javnosti. Konstatirano je da je Akademija u više navrata izrazila svoja jasna stajališta o stanju hrvatskoga jezika i njegovom položaju u europskim integracijama. Sudionici rasprave suglasili su se da je potrebno u sklopu Akademije ustrojiti razred za filmsku i kazališnu umjetnost.

RASPRAVA

Zadaca časno ostvarena

Na sjednici Hrvatskoga sabora pred zastupnicima je uvodno

govorio glavni tajnik Akademije akademik **Slavko Cvetnić**. Izrazio je uvjerenje da je Akademija i tijekom 2007. godine časno ostvarila zadaću na promicanju znanstvene djelatnosti i umjetničkog stvaralaštva.

Zbog sveobuhvatnosti i sadržaja **Klub zastupnika HDZ-a** podržava Izvješće, izvijestio je dr.sc. **Andrija Hebrang (HDZ)**. Pohvaliti treba izložbu fotografija o Akademiji kao jednu od aktivnosti na svojem predstavljanju u javnosti. Akademija upozorava na potrebu postizanja naše ravnopravnosti u uporabi hrvatskoga jezika u europskim integracijama a i gospodarske teme zauzimaju sve važnije mjesto u njenom radu, naveo je, među ostalim.

U pojedinačnoj raspravi sudjelovali su **Franjo Matušić (HDZ)**, dr.sc. **Nevio Šetić**, dr.sc. **Krešimir Ćosić (HDZ)**, **Ivanka Roksanđić (HDZ)**, dr.sc. **Gvozden Flego (SDP)**.

U završnom osvrtu akademik **Slavko Cvetnić** rekao je da je Izvješće ipak naišlo na interes zastupnika, iako među malobrojnima, a da je rasprava pokazala da se Akademija trudi da dođe u javna glasila po dobru i uspjesima.

Hrvatski je sabor 16. svibnja 2008. prihvatio ovo Izvješće (109 „za” i 3 „suzdržana”).

Đ.K.

PRIJEDLOG DRŽAVNOG PEDAGOŠKOG STANDARDA PREDŠKOLSKOG ODGOJA I NAOBRABE; PRIJEDLOG DRŽAVNOG PEDAGOŠKOG STANDARDA OSNOVNOŠKOLSKOG SUSTAVA ODGOJA I OBRAZOVANJA; PRIJEDLOG DRŽAVNOG PEDAGOŠKOG STANDARDA SREDNJOŠKOLSKOG SUSTAVA ODGOJA I OBRAZOVANJA

Predlagatelj: Vlada Republike Hrvatske

Predloženim pedagoškim standardima do kvalitetnijeg obrazovanja

Zastupnici su o prijedlozima državnih pedagoških standarda predškolskog odgoja i naobrazbe, osnovnoškolskog sustava odgoja i obrazovanja i srednjoškolskog sustava odgoja i obrazovanja vodili objedinjenu raspravu na četvrtoj sjednici Hrvatskoga sabora 30. travnja te nastavljena i zaključena 6. svibnja 2008.

O PRIJEDLOZIMA

U prikazu prijedloga triju državnih pedagoških standarda poslužili smo se uvodnim izlaganjem predstavnika predlagatelja, državnih tajnika u Ministarstvu znanosti, obrazovanja i športa, **Dijane Vican i Želimira Janjića**.

Državna tajnica **Dijana Vican** istaknula je da će se donošenjem državnog pedagoškog standarda predškolskog odgoja i naobrazbe urediti ukupna predškolska djelatnost, a osobita pažnja poklonit će se organizaciji dječjih vrtića s manjim brojem djece po odgojnim skupinama i organizaciji predškolskih programa ustrojjenih pri drugim pravnim osobama. Osigurat će se organizacijske pretpostavke za donošenje mreža predškolskih ustanova i mjerila za financiranje predškolskog odgoja na razini lokalne i područne samouprave, propisati mjerila za veličinu dječjih vrtića, broj djece po odgojnim skupinama, te broj odgajatelja potrebnih za kvalitetno obavljanje djelatnosti.

Na cijelom području Hrvatske djeci se mora osigurati program predškole i jednak broj sati predškolskog programa. **Prijedlog državnog pedagoškog standarda predškolskog odgoja i naobrazbe** skup je normativa i mjerila kojima je uređena ukupna predškolska djelatnost te svi uvjeti koje moraju ispunjavati dječji vrtići i druge pravne osobe koje provode programe predškolskog odgoja i naobrazbe.

Osnovni cilj **Državnog pedagoškog standarda osnovnoškolskog odgoja i obrazovanja** je propisati uvjete i mjerila kojima će se unaprijediti i podići sadašnja razina osnovnoškolskog odgoja i obrazovanja u Hrvatskoj na razinu primjerenu većini razvijenih europskih zemalja, naglasila je državna tajnica u nastavku izlaganja.

Pedagoškim standardom utvrđuje se mreža osnovnih škola, uvjeti njihovog rada, veličina škola u odnosu na broj učenika i razrednih odjela, mjerila za organizaciju i izvođenje odgojno-obrazovnog rada, mjerila za školovanje djece s teškoćama u razvoju te niz drugih mjera kojima se osigurava učinkovit i ujednačeno dostupan sustav obrazovanja djece.

Određeni su rokovi u kojima se trebaju postići određeni standardi i financijska sredstva za tu namjenu.

Osnova za donošenje **Državnog pedagoškog standarda osnovnoškolskog sustava odgoja i obrazovanja** sadržana je u članku 10. Zakona o

osnovnom školstvu, prema kojem se javne potrebe u osnovnom školstvu utvrđuju pedagoškim standardom osnovnog školstva. Prijedlogom se utvrđuju materijalni, kadrovski i drugi uvjeti za ostvarivanje djelatnosti osnovnog školstva u Hrvatskoj te preduvjeti za podjednaku dostupnost obrazovnog sustava za svu djecu osnovnoškolske dobi.

Državna tajnica napomenula je da je cilj donošenja pedagoških standarda ne samo osuvremenjivanje već zastarjelih dokumenata, nego prije svega osiguravanje ujednačenih uvjeta učenja u osnovnim školama.

Napomenula je da svega 30% škola u Hrvatskoj ima idealan broj učenika, njih 200 do 400, a tu je i težnja za organizacijom nastave u jednoj smjeni. Posebno se razrađuju standardi za djecu i učenike s posebnim potrebama, za djecu s teškoćama u razvoju, darovitu djecu, bolesnu djecu, za djecu i učenike pripadnike nacionalnih manjina, učenike strance, djecu i učenike hrvatskih državljana u inozemstvu.

U nastavku, o **Prijedlogu državnog pedagoškog standarda srednjoškolskog sustava odgoja i obrazovanja** govorio je **Želimir Janjić**. Naglasio je da će u sustavu srednjoškolskoga obrazovanja biti potrebna ulaganja u iznosu koji se procjenjuje na 2 milijarde i 850 milijuna kuna u periodu do 2022. godine. Najmanje će se trebati uložiti u učeničke

domove jer su kapaciteti dostatni, međutim, ostali dijelovi sustava srednjoškolskog obrazovanja traže znatno veća ulaganja. U ovom trenutku u sustavu srednjoškolskoga obrazovanja ima 187 tisuća učenika. Poželjan broj učenika u razrednom odjelu bio bi od 20 do 28 učenika.

Pedagoški standard govori i o prostorno-tehničkim uvjetima u srednjoškolskim ustanovama. Također, neizostavna komponenta je i obveza stručnog usavršavanja nastavnika, što predlagatelj drži izuzetno važnim, te posvećivanje više pažnje radu s darovitom djecom, obrazovanju učenika u zdravstvenim ustanovama i u kući.

Područje obrazovanja odraslih kao dio cijeloživotnog obrazovanja, također je obuhvaćeno pedagoškim standardom. Utvrđuju se temeljni uvjeti odvijanja njihovog obrazovanja u srednjoškolskim ustanovama, a što je uređeno i posebnim zakonom, tj. Zakonom o obrazovanju odraslih.

RADNA TIJELA

Odbor za zakonodavstvo podupire donošenje državnog pedagoškog standarda osnovnoškolskog odgoja i obrazovanja, uz nekoliko amandmana na tekst Prijedloga kojima se uređuje izričaj. Također, Odbor podržava donošenje državnog pedagoškog standarda srednjoškolskog sustava odgoja i obrazovanja te državnog pedagoškog standarda predškolskog odgoja i naobrazbe, na čije tekstove prijedloga nema primjedbi. **Odbor za lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu** proveo je objedinjenu raspravu o sva tri prijedloga, nakon koje je većinom glasova odlučio predložiti Saboru donošenje svih triju pedagoških standarda. I **Odbor za obitelj, mladež i šport** (većinom glasova) podržao je donošenje pedagoških standarda.

Odbor za ljudska prava i prava nacionalnih manjina većinom glasova podržao je donošenje svih triju pedagoških standarda. Međutim,

Odbor je primio prijedloge amandmana udruga nacionalnih manjina koje traže da se u predloženim standardima dosljedno uvažavaju specifičnosti odgoja i obrazovanja na jeziku i pismu nacionalnih manjina, sukladno Ustavnom zakonu o pravima nacionalnih manjina i sukladno Zakonu o odgoju i obrazovanju na jeziku i pismu nacionalnih manjina.

Također, prijedlog za izmjenu i dopunu standarda dostavila je i pravobraniteljica za djecu s preporukom da se za svaku godinu provođenja standarda donese akcijski plan mjera te da se preciznije uredi nadzor nad njegovom provedbom. Sve te prijedloge Odbor je pretočio u amandmane.

RASPRAVA

Nakon uvodne riječi predlagatelja, otpočela je rasprava po klubovima zastupnika.

Sav teret na leđima lokalne samouprave

U ime **Kluba zastupnika HNS-a** govorili su **Goran Beus Richembergh** i **Željko Vincelj**. **Goran Beus Richembergh** osvrnuo se na Prijedlog pedagoškog standarda za predškolski odgoj. Drži da predloženi pedagoški standardizacija na ovom području već dugo bila potrebna. Drži da predloženi pedagoški standard zamjenjuje čitav niz zastarjelih normativa i nudi rješenja koja otvaraju prostor za pružanje odgojno-obrazovnih programa djeci pripadnicima nacionalnih manjina, djeci stranaca i djeci Hrvata u inozemstvu, što su „sve iskoraci koje prijašnja normativna rješenja nisu poznavala, odnosno nisu bila predviđena kao obveza zajednice”.

Ipak, napominje da se sav teret stavlja na leđa jedinica lokalne samouprave, pa ostaje pitanje raspoloživih sredstava za implementaciju predloženog standarda. Drži

nekorektnim od države kad traži implementiranje nekih postavki iz Standarda trenutačno, npr. određenu veličinu dječjeg vrtića s obzirom na broj odgojno-obrazovnih skupina, što će u mnogim sredinama iziskivati gradnju novih objekata.

U nastavku je govorio **Željko Vincelj**. Svoje izlaganje fokusirao je na Pedagoški standard osnovnoškolskog sustava. Izrazio je zadovoljstvo da će osnovno školstvo konačno dobiti pedagoški standard, odnosno temelje na kojima će se izvršiti osuvremenjivanje postojećeg sustava osnovnog školstva, „nešto što je dugo s nestrljenjem čekano u prosvjetnim krugovima”.

Smatra neophodnim da se u Državnom pedagoškom standardu osnovnoškolskog sustava odgoja i obrazovanja utvrdi da je krajnji rok za usklađivanje sustava osnovnog školstva s pedagoškim standardom 2015. godina. Klub smatra da Prijedlog državnog pedagoškog standarda osnovnoškolskog odgoja i obrazovanja ima dosta nedostataka koje bi trebalo otkloniti prije konačnog usvajanja, a mišljenja su da tako važan dokument mora proći široku javnu raspravu.

Poteškoće moguće vezano uz rokove

U ime **Kluba zastupnika HSS-a** govorio je **Boris Klemenić**. U raspravi je govorio o sva tri prijedloga pedagoških standarda. Istaknuo je činjenicu da se predškolski odgoj i danas provodi prema pedagoškim standardima koji su doneseni još 1983.g. Klub svakako podržava donošenje državnog pedagoškog standarda, međutim, ukazuje na moguće poteškoće do kojih bi moglo doći vezano uz rokove u kojima se predviđa postizanje standarda. Klemenić smatra da sve jedinice lokalne samouprave, koje su osnivači dječjih vrtića, neće moći istom dinamikom uređivati predškolsku djelatnost prema novim standardima.

Predloženim standardom za osnovno školstvo smanjuje se broj učenika u razrednim odjelima što svakako pridonosi kvaliteti i boljoj organiziranosti nastavnog procesa te se detaljno razrađuje uključivanje učenika s teškoćama u razredne odjele, uputio je riječi pohvale zastupnik Klemenčić, dodavši da standard također govori i o odgoju i obrazovanju darovitih učenika, što će omogućiti njihovo bolje napredovanje. Novina u standardu je mogućnost da škola bude otvorena za odgojno-obrazovni rad tijekom cijele godine, radi kvalitetnog osmišljavanja slobodnog vremena.

Osvrnuo se i na Prijedlog pedagoškog standarda za srednjoškolski sustav odgoja i obrazovanja, čiji je cilj osiguravanje podjednakog razvoja srednjih škola u svim dijelovima Hrvatske, zaključno s 2022. godinom. Time bi se svim učenicima i djelatnicima osigurali ujednačeni uvjeti za rad. Klub će svakako podržati prijedloga standarda.

U ime Kluba zastupnika HDSSB-a govorili su **Boro Grubišić** i **Vladimir Šišljagić**. Grubišić postavlja pitanje zašto se plaća boravak djece u vrtiću, budući da su škole besplatne, tj. roditelji ne plaćaju redovno školovanje svoje djece. „Zašto bi pogodnost ranijeg početka organiziranog odgoja i obrazovanja imala samo djeca čiji roditelji to mogu platiti, dok bi ona iz obitelji slabijeg materijalnog stanja u tome bili uskraćeni”, pita zastupnik. Smatra da vrtić treba biti besplatan, a „taj teret trebamo prihvatiti svi solidarno, kao društvo”. U nastavku je Šišljagić pohvalio sadržaj svih triju standarda, ali je primijetio da su rokovi provedbe predugi, „čak 15 godina, što je nedopustivo”.

U ime Kluba zastupnika HDZ-a **Nevio Šetić** (HDZ), podržao je donošenje pedagoških standarda.

U ime Kluba zastupnika SDSS-a govorio je **Ratko Gajica** (SDSS). Kazao je da Klub zastupnika SDSS-a podržava donošenje pedagoških standarda, prije svega jer se radi o važnoj materiji koja, uz određene primjedbe i prijedloge zaslužuje podršku.

U ime Kluba zastupnika SDP-a govorila je **Marija Lugarić** (SDP). Istaknula je da pedagoški standardi obiluju koncepcijskim i supstancijalnim zabludama, s obzirom na to da su anakronični, neujednačeni i u konačnici financijski neodrživi. Stoga ne mogu dobiti potporu Kluba zastupnika SDP-a.

U ime Kluba zastupnika HSLs-a **Ivan Čehok** (HSLs) izvijestio je da taj Klub zastupnika podržava donošenje predloženih pedagoških standarda.

U pojedinačnoj raspravi sudjelovali su: **Tatjana Šimac Bonačić** (SDP), **Ivan Hanžek** (SDP), **Mario Habek** (SDP), **Davor Huška** (HDZ), **Dragutin Lesar** (HNS), **Zvonimir Mršić** (SDP), **Marin Jurjević** (SDP), **Romana Jerković** (SDP), **Gvozden Flego** (SDP), **Ivanka Roksandić** (HDZ), **Nadica Jelaš** (SDP), **Željko Vincelj** (HNS), **Brankica Crljenko** (SDP), **Vesna Škulić** (SDP), **Dubravka Šuica** (HDZ), **Anđelko Mihalić** (HDZ), **Boris Matković** (HDZ), **Nevenka Marinović** (HDZ), **Anton Mance** (HDZ), **Šimo Đurđević** (HDZ), **Branko Kutija** (HDZ), **Goran Heffer** (SDP), **Marija Lugarić** (SDP) i **Željko Jovanović** (SDP).

U petominutnoj raspravi u ime Kluba zastupnika HDSSB-a govorio je **Boro Grubišić** (HDSSB). Kazao je kako očekuje da će saborska rasprava biti poticaj sustavu obrazovanja da zadrži elastičnost i prilagodljivost na terenu u vremenu koje je pred nama.

U ime Kluba zastupnika SDP-a **Marija Lugarić** (SDP) ponovila je da Klub zastupnika SDP-a neće podržati pedagoške standarde jer nisu zadovoljavajuće kvalitete i valjanosti.

Državni tajnik **Želimir Janjić** dao je završni osvrt. Kazao je da će se predloženim pedagoškim standardima značajno podići kvaliteta obrazovanja od predškolskih do srednjoškolskih ustanova. Zatim se izjasnio o podnesenim amandmanima. Prihvaćeni su amandmani na Prijedlog državnog pedagoškog standarda predškolskog odgoja i naobrazbe: Odbora za zakonodavstvo, Odbora za obrazovanje, znanost i kulturu, Kluba zastupnika nacionalnih manjina, zastupnice Marije Lugarić, zastupnika Gvozdena Srećka Flege, zastupnice Vesne Škulić.

Zastupnici su 16. svibnja 2008. godine sa 78 glasova „za” 27 „suzdržanih” i 3 „protiv” prihvatili Prijedlog državnog pedagoškog standarda predškolskog odgoja i obrazovanja, zajedno s prihvaćenim amandmanima.

Zastupnici su 16. svibnja 2008. godine sa 74 glasova „za” i 5 „suzdržanih” donijeli Državni pedagoški standard osnovnoškolskog sustava odgoja i obrazovanja, zajedno s prihvaćenim amandmanima.

Na Prijedlog državnog pedagoškog standarda srednjoškolskog sustava odgoja i obrazovanja prihvaćeni su amandmani: Odbora za obrazovanje, znanost i kulturu, Kluba zastupnika nacionalnih manjina, zastupnice Romane Jerković.

Zastupnici su 16. svibnja 2008. godine sa 76 glasova „za” i 11 „suzdržanih” donijeli Državni pedagoški standard srednjoškolskog sustava odgoja i obrazovanja, zajedno s prihvaćenim amandmanima.

S.Š.; I.Č.

GODIŠNJE IZVJEŠĆE O RADU HRVATSKE AGENCIJE ZA TELEKOMUNIKACIJE TE O STANJU I OSTVARIVANJU NAČELA I CILJEVA REGULACIJE TELEKOMUNIKACIJSKOG TRŽIŠTA U REPUBLICI HRVATSKOJ ZA 2007. GODINU

Podnositelj: Hrvatska agencija za telekomunikacije

Promicanje tržišnog natjecanja

O ovom Izvješću koje Hrvatska agencija za telekomunikacije podnosi u skladu sa zakonskom obvezom, Hrvatski je sabor zaključio raspravu na 4. sjednici 13. svibnja 2008.

O IZVJEŠĆU

Izvješće je dodatno obrazložio predsjednik Vijeća Hrvatske agencije za telekomunikacije **Gašpar Gačina**. Hrvatska agencija za telekomunikacije je tijekom 2007. provodila regulaciju telekomunikacijskog tržišta po načelu nepristranosti i nediskriminacije. Također je poticala tržno nadmetanje stvaranjem jednakih uvjeta za sve operatore i davatelje usluga i sprječavala pokušaje zlorabe nadmoćnog položaja na tržištu, a sve u cilju stvaranja još boljih uvjeta za krajnje korisnike i njihove potrebe. Udio novih operatora na tržištu javne nepokretne mreže u Hrvatskoj na kraju 2007., s obzirom na broj korisnika je porastao i iznosio je oko 18%, a porastao je i ukupan prihod te je iznosio 11,53%. Respektabilni rezultati su postignuti i u daljnjem sniženju cijena telekomunikacijskih usluga u nepokretnoj i pokretnoj mreži. Lani su telekomunikacijske usluge u nepokretnoj mreži za male korisnike pale za 1,2%, dok se kod velikih korisnika bilježi smanjenje cijena od 2,7%, a u posljednje tri godine bilježi se smanjenje cijena korištenja usluga u kumulativnom iznosu od 13% za male korisnike, 22% za srednje korisnike i 26% posto za velike korisnike. Cijene korištenja usluga

pokretne mreže u 2007. pale su od 2% do 19,6% u odnosu na 2006., a u posljednje tri godine i tu se bilježi kumulativno smanjenje cijena korištenja usluga od 23% za male korisnike, 37% za srednje korisnike te 40,6% za velike korisnike.

U okviru aktivnosti CARDS-a 2004. pokrenut je projekt zaštite korisnika, a rezultat tih aktivnosti bilo je formiranje novog odsjeka za zaštitu korisnika i sigurnost mreža. Odsjek je formalno započeo radom 1. studenoga 2007., a u Agenciji misle da će to biti daljnji poticaj uvođenju reda i poboljšanju zaštite korisnika.

RADNA TIJELA

Odbor za pomorstvo, promet i veze, Odbor za informiranje, informatizaciju i medije te Odbor za financije i državni proračun predložili su prihvaćanje Izvješća.

MIŠLJENJE VLADE

Vlada Republike Hrvatske nije imala primjedbi na Godišnje izvješće o radu Hrvatske agencije za telekomunikacije i o stanju i ostvarivanju načela i ciljeva regulacije telekomunikacijskog tržišta u Republici Hrvatskoj za 2007. godinu.

RASPRAVA

Nakon uvodne riječi predsjednika vijeća Hrvatske agencije za telekomunikacije uslijedila je rasprava po klubovima zastupnika. **Gordan Maras** izvijestio je da **Klub zastupnika SDP-a** predlaže prihvaćanje

Izvješća iz kojega je vidljivo da je krenula liberalizacija tržišta telekomunikacija u Hrvatskoj, da se cijene usluga smanjuju, ali i da na tom tržištu još uvijek ima dosta prostora za postizanje nižih cijena telekomunikacijskih usluga.

U ime **Kluba zastupnika HDZ-a Miroslav Škoro** podsjetio je, među ostalim, na neke bitne podatke iz Izvješća koji pokazuju da je Hrvatska agencija za telekomunikacije većinu svojih aktivnosti usmjerila na daljnji razvoj telekomunikacijskog tržišta usluga i tržišnog natjecanja te stvaranje jednakih uvjeta novim operatorima i davateljima usluga za ravnopravni pristup tržištu kako bi se stvorili još bolji uvjeti za krajnje korisnike njihovih usluga. Spomenuo je i ostvarene prihode Agencije u 2007. koji iznose 74.740.580,79 kuna, što zajedno s prenesenim saldom fonda iz 2006. godine u iznosu od 48.102.709,68 kuna iznosi 122.843.290,47 kuna. Rekao je da će Klub podržati prihvaćanje Izvješća.

Uslijedila je pojedinačna rasprava. **Dragutin Lesar (nezavisni)** imao je više pitanja za predsjednika Vijeća Hrvatske agencije za telekomunikacije. Upozorio je na ponašanje nekih poslužitelja koji na zahtjeve ljudi da im se osigura brzi Internet (širokopojasni priključak) odgovaraju pozivom da prikupe najmanje 60% pretplatnika koji to isto žele u istoj ulici, kvartu, četvrti ili gradu. Lesara je zanimalo koji su to poslužitelji, je li ovakvo njihovo ponašanje protuzakonito i ima li Agencija nadležnost sankcionirati takvo ponašanje. U Izvješću je i

popis davatelja usluga koji su dali u najam telekomunikacijske vodove a, među ostalim, navedeni su Elektroprivreda i HŽ i to na rok od 30 godina. S tim u vezi zastupnika je interesiralo koliko su tih vodova dali u najam spomenute državne tvrtke i pod kojima uvjetima.

U pojedinačnoj raspravi sudjelovali su još: **Živko Nenadić (HDZ)**, **Zvonimir Puljić (HDZ)** i **Ivan Hanžek (SDP)**.

U završnom istupu predsjednik Vijeća Hrvatske agencije za telekomunikacije **Gašpar Gačina** pozvao je zastupnike da podrže Izvješće što su oni i

učinili u nastavku sjednice 16. svibnja, prihvativši **Godišnje izvješće o radu Hrvatske agencije za telekomunikacije i o stanju i ostvarivanju načela i ciljeve regulacije telekomunikacijskog tržišta u Republici Hrvatskoj (109 „za” i 2 „suzdržana”)**.

J.Š.

IZBOR TRI SUCA USTAVNOG SUDA REPUBLIKE HRVATSKE

Predlagatelj: Odbor za Ustav, Poslovnik i politički sustav

Ustavni sud kompletan

Hrvatski sabor je na 4. sjednici, 9. svibnja 2008. raspravljao o Prijedlogu odluke o izboru tri suca Ustavnog suda Republike Hrvatske. Od devetnaest pristiglih kandidatura, Odbor za Ustav, Poslovnik i politički sustav predložio je Hrvatskom saboru užu listu od četiri kandidata, između kojih je trebalo izabrati troje, što je u nastavku sjednice i učinjeno. Tim je izborom kompletiran sastav Ustavnog suda Republike Hrvatske, koji ponovno ima svih 13 članova.

O PRIJEDLOGU

Prijedlog je dodatno obrazložio predsjednik Odbora za Ustav, Poslovnik i politički sustav **Vladimir Šeks**. Podsjetio je da je 7. prosinca 2007. istekao mandat sucima Ustavnog suda Smiljku Sokolu, Marijanu Hranjskom, Ivanu Mrkonjiću, Vici Vukojeviću, Petru Klariću, Emiliji Rajić, Jasni Omejec i Ivanu Matiji. Budući da je Hrvatski sabor na sjednici 13. srpnja 2007. izabrao tri suca (Marka Babića, Snježanu Bagić i Jasnu Omejec), a 4. listopada još dva suca (Ivana Matiju i Alda Radoševića) bilo je potrebno izabrati još tri suca kako bi Ustavni sud nastavio raditi u punom sastavu.

Na poziv Odbora za Ustav, Poslovnik i politički sustav pravo-

vremeno je stiglo 19 kandidatura za izbor suca Ustavnog suda Republike Hrvatske. Odbor je utvrdio da svi kandidati ispunjavaju uvjete za izbor suca Ustavnog suda, prihvatio kandidate te obavio javni razgovor sa svakim kandidatom. Temeljem prikupljenih podataka i rezultata javnog razgovora Odbor je sastavio listu kandidata koji ulaze u užu izbor za suce Ustavnog suda Republike Hrvatske na kojoj je četvero kandidata, a svih četvoro dobilo je jednak broj glasova članova Odbora. Prigodom utvrđivanja Prijedloga liste kandidata koji ulaze u užu izbor za suce Ustavnog suda, Odbor je uzeo u obzir uočenu izvrsnost istaknutu u životopisu pojedinog kandidata te dojam iz javnog razgovora. Također je vodio računa o poštivanju ustavne odredbe o ravnopravnosti spolova i učešću većeg broja žena u sastavu Ustavnog suda. Iz obrazloženja Prijedloga razvidno je zašto je pojedinom kandidatu Odbor dao prednost među ostalim kandidatima. Za Slavicu Banić npr., Odbor se opredijelio zbog istaknutog djelovanja u struci, javnog djelovanja te pozitivnog dojma iz javnog razgovora. Za Maria Jelušića opredijelio se na temelju njegovog znanstvenog i stručnog djelovanja kao docenta na Katedri ustavnog prava Pravnog fakulteta u Zagrebu, javnog djelo-

vanja i pozitivnog dojma iz javnog razgovora. Opredjeljujući se za Mirjanu Juričić Odbor je uzeo u obzir njeno stručno djelovanje u upravnom području, postizanje natprosječnih radnih rezultata, kontinuirano stručno usavršavanje tijekom radnog iskustva, sveobuhvatnu podršku struke i pozitivan dojam iz javnog razgovora. A za Dušku Šarin Odbor se opredijelio zbog njene opredijeljenosti i znanstvenog dostignuća na području ustavnog prava, javnog djelovanja i pozitivnog dojma iz javnog razgovora.

Odbor ističe da je postupak kandidiranja i predlaganja za izbor triju sudaca Ustavnog suda Republike Hrvatske proveden potpuno transparentno.

RASPRAVA

Nakon uvodne riječi predstavnika predlagatelja **Vladimira Šeksa**, otpočela je rasprava po klubovima zastupnika.

U ime **Kluba zastupnika HDZ-a** govorio je **Emil Tomljanović**. Rekao je da će Klub poduprijeti Prijedlog odluke o izboru triju sudaca te predložio da se taj izbor obavi tajnim glasovanjem, napominjući da je za pravovaljani izbor potrebno 77 glasova, dakle većina od ukupnog broja zastupnika.

Izbor sudaca Ustavnog suda je festival demokracije i prava za svaku civiliziranu i pravnu državu, a u Hrvatskoj na žalost, i ne samo ovaj put nego inače, daleko je od velikog i pravog festivala, primijetio je dr. sc. **Ivo Josipović**, govoreći u ime **Kluba zastupnika SDP-a**. Kaže da je uglavnom poštovana procedura predlaganja kandidata, ali ipak nedostaje jedan implicitan uvjet, a to je da ti suci moraju biti najbolji i najmoralniji među pravnicima. Osim toga suci bi morali biti šire prihvatljivi u našem društvu. Drži da procedura izbora sudaca Ustavnog suda nije donijela najbolji izbor i da se nisu javili najbolji kandidati (takvi rijetko prihvaćaju sudjelovati u proceduri kakvu smo imali i ovaj put). Procedura odabira kandidata, koju sve češće prakticira vladajuća većina, ne jamči legitimnost izbora, kaže Josipović. Klub zastupnika SDP-a neće davati nikakve upute svojim zastupnicima kako bi trebali glasovati, nego će svaki od njih procijeniti koji od, nažalost samo četiri predložena kandidata, zaslužuje da bude izabran za suca Ustavnog suda.

Vladimir Šeks odgovorio je zastupniku da se Odbor za Ustav, Poslovník i politički sustav nije, niti se smije rukovoditi nikakvim svjetonazorima jer svjetonazori spadaju u sferu ideologija, doktrina i vjerskih uvjerenja. Vrlo je upitna teza da se na natječaj nisu javili najbolji pravnici jer koji je to arbitar i na temelju kojeg će se kriterija prosuđivati da se na ovaj javni poziv nisu javili baš najbolji, kaže Šeks. Nije se složio s konstatacijom da važeća procedura odabira kandidata ne jamči legitimnost izbora i s tim u vezi pozvao na postupak kandidiranja za suce Suda

2001., 2002. i u 2007. U formalnom smislu u svim izborima sudaca od 2000. do danas striktno se poštovala zakonska procedura i obavljena je na transparentan način, rezolutan je Šeks. O tome jesu li se kandidirali i jesu li baš predloženi najbolji, najmoralniji i najvršniji kandidati odlučit će Hrvatski sabor donošenjem svoje odluke, zaključio je.

U nastavku dr. sc. **Milorad Pupovac** rekao je da je za **Klub zastupnika SDSS-a** ovo bila prilika da među sucima Ustavnog suda bude izabran netko iz redova pripadnika nacionalnih manjina u Hrvatskoj jer je bilo nekoliko kandidata s dovoljnim kvalifikacijama za taj izbor. To se, međutim, nije dogodilo pa će se stoga Klub sastati i vidjeti na koji će se način postupiti prilikom glasovanja.

Gorčina i nezadovoljstvo

Tko će za koga glasovati manje je važno, ali je važno glasovati jer je potrebno popuniti sastav Ustavnog suda Hrvatske koji je već dugo krnji, rekao je **Damir Kajin** u ime **Kluba zastupnika IDS-a**. Potrebno je, kaže, napustiti običaj dogovora između dviju najvećih oporbenih stranaka, odnosno stalne trgovine glede predloženih kandidata.

Zastupnici **Kluba zastupnika SDP-a** glasovat će po svojoj savjesti, s osjećajem gorčine i nezadovoljstva što Sabor nije odradio posao onako kako je trebao, rekao je u ponovnom istupu dr. sc. **Ivo Josipović**. Neprijmrenom je ocijenio presiju koja odgađa uvođenje jednog razumnog demokratskog standarda kada su u pitanju raznorazni izbor kod nas, pa tako i izbor ustavnog suca. Govoreći figurativno, rekao je da orkestar koji

se sada bira nije na audiciji najsretnije postavljen i ima puno problema. Da bi svirali, naši bi svirači, kaže, trebali imati razumno napisanu partituru. Temeljna je pogreška što je ta partitura loše napisana, a skladatelj koji ju je napisao uradio je to kako ne treba. Izrazio je nadu da je ovo posljednji put da se suci biraju na ovakav način te da će idući izbor biti više otvoren javnom propitivanju.

U pojedinačnoj raspravi sudjelovali su: **Ingrid Antičević-Marinović (SDP)**, **Ivan Hanžek (SDP)**, **Nenad Stazić (SDP)**, **Arsen Bauk (SDP)**, **Anto Đapić (HSP)**, **Boro Grubišić (HDSSB)**, dr. sc. **Vladimir Šišljagić (HDSSB)**. Ovim je zaključena rasprava.

Prije glasovanja zastupnik **Branimir Glavaš (HDSSB)** predložio je da se utvrdi kvorum, što je i učinjeno uz konstataciju da je nazočan 81 zastupnik. Predsjednik Hrvatskoga sabora **Luka Bebić** objavio da će se pristupiti tajnom glasovanju te pojasnio proceduru glasovanja. Usljedilo je tajno glasovanje o Prijedlogu odluke za izbor triju sudaca Ustavnog suda Republike Hrvatske. Predsjednik Bebić objavio je da je od ukupno 153 zastupnika glasačke listiće za izbor sudaca Ustavnog suda primilo njih 82, koji su glasovali. Nevažjećih listića nije bilo. Kandidati su dobili slijedeći broj glasova: Slavica Banić 78, Mario Jelušić 78, Mirjana Juričić 4 i Duška Šarin 78.

Predsjednik Luka Bebić konstatirao je (9. svibnja 2008.) da su za suce Ustavnog suda Republike Hrvatske izabrani Slavica Banić, Mario Jelušić i Duška Šarin, što su zastupnici pozdravili pljeskom.

J.Š.

**izvješća
HRVATSKOGA
SABORA**

GLAVNA I ODGOVORNA UREDNICA:
Ružica Šimunović

OSNIVAČ I IZDAVAČ: Hrvatski sabor, 10000 Zagreb, Trg sv. Marka 6
REDAKCIJA: Ivana Čerkez, Ana Favro, Mirjana Kozar, Marija Krakić (zamjenica glavne i odgovorne urednice), Đurđa Krmpotić, Marta Micek, Jasenka Šarlija, Sanja Šurina i Vjekoslav Žugaj
TAJNICE REDAKCIJE: Danica Baričić, Anita Dizdar
ADRESA REDAKCIJE: 10000 Zagreb, Trg sv. Marka 6

tel: 01/4569-722
fax: 01/6303-018
web: <http://www.sabor.hr>
e-mail: sabor@sabor.hr

POŠTARINA: plaćena u pošti 10000 Zagreb
Hrvatski sabor, 10000 Zagreb, Trg sv. Marka 6
TISAK: Tiskara Hrvatskoga sabora